ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

TRỊNH HOÀNG MINH

PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG Ở VIỆT NAM

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ LUẬT KINH TẾ

HUẾ, năm 2026

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

TRỊNH HOÀNG MINH

PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG Ở VIỆT NAM

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ LUẬT KINH TẾ
Mã số: 9380107

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:
PGS.TS. NGUYỄN DUY PHƯƠNG

HUẾ, năm 2026

LỜI CẢM ƠN

NCS xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Thầy PGS.TS. Nguyễn Duy Phương, giảng viên hướng dẫn, cùng Quý Thầy, Cô Trường Đại học Luật – Đại học Huế đã tận tâm hỗ trợ NCS trong quá trình thực hiện Luận án. NCS cũng vô cùng biết ơn gia đình vì sự động viên, khích lệ và những điều kiện thuận lợi mà NCS nhận được để hoàn thành nghiên cứu này.

Nghiên cứu sinh

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU 1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu của đề tài Luận án..... 1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu 2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu 3
4. Phương pháp nghiên cứu 3
5. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của Luận án..... 3
6. Những đóng góp mới của Luận án 4
7. Kết cấu của Luận án..... 4
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN VỀ TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CƠ SỞ LÝ THUYẾT NGHIÊN CỨU..... 6
1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài Luận án 6
1.1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến những vấn đề lý luận và lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng..... 6
1.1.2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến thực trạng và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng..... 7
1.1.3. Tình hình nghiên cứu liên quan đến hướng hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 8
1.2. Đánh giá kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học liên quan đến đề tài Luận án và những vấn đề luận án tiếp tục nghiên cứu 9
1.2.1. Đánh giá kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học liên quan đến đề tài Luận án và nội dung Luận án kế thừa 9
1.2.2. Những vấn đề còn bỏ ngõ và Luận án tiếp tục nghiên cứu..... 9
1.3. Cơ sở lý thuyết nghiên cứu 10
1.3.1. Lý thuyết nghiên cứu..... 10
1.3.2. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu..... 10
1.3.3. Phương pháp tiếp cận 10
Kết luận Chương 1 11
CHƯƠNG 2. NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG..... 12
2.1. Lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 12
2.1.1. Khái niệm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng..... 12
2.1.2. Khái niệm và đặc điểm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng.....12
2.1.3. Ý nghĩa của việc bảo vệ thông tin cá nhân người tiêu dùng 13
2.2. Lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng. 13
2.2.1. Khái niệm pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng.....13
2.2.2. Đặc điểm của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng .13

2.2.3. Nguyên tắc điều chỉnh của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 13
2.2.4. Vai trò của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.3. Nội dung pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.3.1. Chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.3.2. Nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.3.3. Biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.4. Các yếu tố tác động đến pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.4.1. Sự phát triển kinh tế số và phát triển thương mại điện tử 14
2.4.2. Năng lực thực thi của các chủ thể 14
2.4.3. Hoạt động kinh doanh, dịch vụ theo chuỗi giá trị 14
2.4.4. Sự đồng bộ của quy định pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 14
2.5. Các tiêu chí đánh giá pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam 14
Kết luận Chương 2 15
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG 16
3.1. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.1.1. Thực trạng pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.1.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.2. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.2.1. Thực trạng pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 16
3.3. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 17
3.3.1. Thực trạng pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 17
3.3.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 17
3.4. Đánh giá thực trạng và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc. 17

3.4.1. Những bất cập, khoảng trống của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 17
3.4.2. Những vướng mắc trong thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 17
3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc 17
Kết luận Chương 3 18
CHƯƠNG 4. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG 19
4.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 19
4.1.1. Phù hợp với thể chế, đường lối của Đảng và Nhà nước 19
4.1.2. Bảo đảm tính thống nhất và đồng bộ của hệ thống pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 19
4.1.3. Pháp lý hóa và kiểm soát các công nghệ mới trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 19
4.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 19
4.2.1. Hoàn thiện quy định về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng..19
4.2.2. Hoàn thiện quy định về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 20
4.2.3. Hoàn thiện quy định về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 20
4.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 21
4.3.1. Bảo đảm hiệu quả hoạt động của cơ quan thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 21
4.3.2. Phát triển năng lực tự bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 21
4.3.3. Cơ chế phối hợp liên ngành và hợp tác quốc tế trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng..... 21
4.3.4. Ứng dụng công nghệ trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 21
4.3.5. Cơ chế giám sát xã hội và tuân thủ bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng 21
Kết luận Chương 4 22
KẾT LUẬN 23
DANH MỤC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Từ viết nguyên nghĩa
BLDS	: Bộ luật Dân sự
BLHS	: Bộ luật Hình sự
BLTTDS	: Bộ luật Tố tụng Dân sự
BLTTHS	: Bộ luật Tố tụng Hình sự
BVQLNTD	: Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng
ANM	: An ninh mạng
ATTTM	: An toàn thông tin mạng
GDĐT	: Giao dịch điện tử
VT	: Viễn thông
CNTT	: Công nghệ thông tin
BVDLCN	: Bảo vệ dữ liệu cá nhân
CNCNS	: Công nghiệp công nghệ số
EU	: Liên minh Châu Âu
GDPR	: Quy định chung về bảo vệ dữ liệu
PDPC	: Ủy ban Bảo vệ dữ liệu cá nhân
PIPC	: Ủy ban Bảo vệ thông tin cá nhân Hàn Quốc
PIPA	: Luật bảo vệ thông tin cá nhân của Hàn Quốc
TFEU	: Hiệp ước về hoạt động của Liên minh châu Âu
BCT	: Bộ Công thương
BCA	: Bộ Công an
DPAs	: Cơ quan bảo vệ dữ liệu cá nhân
EDPB	: Hội đồng Bảo vệ dữ liệu châu Âu
DPIA	: Đánh giá tác động bảo vệ dữ liệu
CSOs	: Tổ chức xã hội dân sự
FTC	: Ủy ban Thương mại Liên bang Mỹ
LGPD	: Luật Bảo vệ Dữ liệu Chung
UBND	: Ủy ban nhân dân
NCS	: Nghiên cứu sinh

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu của đề tài Luận án

Trong những năm gần đây, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số, thương mại điện tử và các mô hình kinh doanh dựa trên dữ liệu, thông tin cá nhân của người tiêu dùng ngày càng được thu thập, xử lý và khai thác rộng rãi trong hoạt động kinh doanh. Khi mua sắm trực tuyến, thanh toán điện tử hoặc sử dụng các dịch vụ số, người tiêu dùng thường phải cung cấp nhiều thông tin như họ tên, số điện thoại, địa chỉ, tài khoản ngân hàng và thói quen tiêu dùng. Những thông tin này không chỉ phục vụ việc cung cấp hàng hóa, dịch vụ mà còn được khai thác nhằm quảng cáo, tiếp thị và phân tích hành vi khách hàng. Điều này cho thấy thông tin cá nhân vừa gắn với quyền riêng tư, quyền nhân thân, vừa có giá trị kinh tế trong môi trường số. Tuy nhiên, hoạt động khai thác thông tin vì mục đích thương mại cũng làm phát sinh nguy cơ xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng, đặc biệt khi việc thu thập, sử dụng và chia sẻ thông tin vượt quá phạm vi cần thiết hoặc thiếu sự đồng ý hợp pháp. Trong quan hệ tiêu dùng trên môi trường số, người tiêu dùng thường ở vị thế bất cân xứng về thông tin và khả năng kiểm soát dữ liệu so với tổ chức, cá nhân kinh doanh. Mặc dù có quyền quyết định việc cung cấp và sử dụng thông tin cá nhân, người tiêu dùng không phải lúc nào cũng kiểm soát được mục đích, phạm vi và quá trình xử lý dữ liệu. Việc ứng dụng công nghệ phân tích dữ liệu và khai thác hành vi tiêu dùng càng đặt ra những vấn đề pháp lý liên quan đến tính tự nguyện của sự đồng ý, trách nhiệm của chủ thể kinh doanh và cơ chế bảo đảm thực hiện quyền kiểm soát thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

Dưới góc độ khoa học pháp lý, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng có mối liên hệ chặt chẽ giữa pháp luật về quyền riêng tư, pháp luật BVDLCN và pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Nhiều quốc gia và khu vực đã xây dựng cơ chế pháp lý điều chỉnh hoạt động xử lý dữ liệu cá nhân, tiêu biểu như GDPR của EU, APPI của Nhật Bản và PIPA của Hàn Quốc. Tại Việt Nam, các công trình nghiên cứu đã góp phần hình thành cơ sở lý luận và đề xuất giải pháp hoàn thiện pháp luật. Tuy nhiên, vẫn cần tiếp tục nghiên cứu những đặc thù pháp lý của việc bảo vệ thông tin cá nhân trong quan hệ tiêu dùng, đặc biệt là mối quan hệ giữa quyền kiểm soát thông tin của người tiêu dùng với trách nhiệm pháp lý của tổ chức, cá nhân kinh doanh và sự gắn kết giữa chủ thể bảo vệ, nội dung bảo vệ và biện pháp bảo vệ.

Dưới góc độ pháp luật, quyền được bảo vệ thông tin cá nhân đã được ghi nhận trong Hiến pháp năm 2013 và cụ thể hóa tại BLDS năm 2015, Luật GDĐT năm 2023, Luật BVQLNTD năm 2023, Luật BVDLCN năm 2025, Luật CNCNS năm 2025, Luật ANM năm 2025 và các văn bản hướng dẫn có liên quan. Mặc dù

hệ thống pháp luật ngày càng được hoàn thiện, sự khác biệt về phạm vi và đối tượng điều chỉnh giữa các văn bản đặt ra yêu cầu đánh giá tính thống nhất, đồng bộ của các quy định về quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của các chủ thể trong hoạt động xử lý thông tin cá nhân, cũng như cơ chế bảo đảm thực hiện quyền và các biện pháp bảo vệ người tiêu dùng khi xảy ra vi phạm.

Về thực tiễn, tình trạng thu thập, sử dụng, chia sẻ và phát tán trái phép thông tin cá nhân vẫn là vấn đề đáng quan tâm trong thương mại điện tử, ngân hàng, tài chính, bảo hiểm, viễn thông và dịch vụ số. Người tiêu dùng còn gặp khó khăn trong việc kiểm soát thông tin và yêu cầu bảo vệ quyền lợi khi bị xâm phạm. Trong khi đó, hiệu quả bảo vệ phụ thuộc không chỉ vào quy định pháp luật mà còn vào trách nhiệm tuân thủ của chủ thể kinh doanh, năng lực thực thi của cơ quan có thẩm quyền và khả năng tự bảo vệ của người tiêu dùng. Vì vậy, cần phân biệt những bất cập của quy định pháp luật với hạn chế trong quá trình thực hiện để xác định nguyên nhân và giải pháp phù hợp.

Xuất phát từ những yêu cầu đó, việc nghiên cứu đề tài ***"Pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam"*** có ý nghĩa lý luận và thực tiễn cấp thiết, góp phần bổ sung cơ sở lý luận dưới góc độ luật kinh tế, cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Luận án hướng tới việc làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam trong bối cảnh phát triển nền kinh tế số và chuyển đổi số hiện nay. Trên cơ sở đó, luận án đánh giá thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, từ đó đề xuất các định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật nhằm nâng cao hiệu quả bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong nền kinh tế số.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Thứ nhất, tổng quan tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Trên cơ sở đó, luận án xác định cơ sở lý thuyết, cách tiếp cận, học thuyết nghiên cứu và các quan điểm khoa học cần được kế thừa, phát triển để xây dựng khung lý luận cho đề tài.

Thứ hai, làm rõ các vấn đề lý luận và lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong nền kinh tế số.

Thứ ba, phân tích và đánh giá thực trạng pháp luật Việt Nam về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng và thực tiễn thực hiện pháp luật trong môi trường số hiện nay.

Thứ tư, đề xuất định hướng và các giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật, đồng thời nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam trong bối cảnh phát triển nền kinh tế số hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của Luận án bao gồm: (i) lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, được tiếp cận từ các quan điểm, học thuyết và nguyên tắc điều chỉnh liên quan; (ii) quy định pháp luật hiện hành của Việt Nam về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng; (iii) đánh giá thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi nghiên cứu về nội dung: Luận án tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận, quy định pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong quan hệ giữa người tiêu dùng với tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ, trong đó chú trọng các hoạt động thu thập, sử dụng, xử lý, lưu trữ, chia sẻ và bảo vệ thông tin cá nhân trên môi trường số.

Phạm vi nghiên cứu về không gian: Luận án chủ yếu nghiên cứu pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam. Bên cạnh đó, luận án có tham khảo pháp luật và kinh nghiệm của một số quốc gia, khu vực tiêu biểu như EU, Nhật Bản và Hàn Quốc nhằm phục vụ mục đích đối chiếu, so sánh và rút ra giá trị tham khảo cho việc hoàn thiện pháp luật Việt Nam.

Phạm vi nghiên cứu về thời gian: Phạm vi nghiên cứu về thời gian của Luận án được xác định từ năm 2020 đến năm 2025.

4. Phương pháp nghiên cứu

- *Phương pháp phân tích và tổng hợp.*
- *Phương pháp phân loại và hệ thống hóa lý thuyết.*
- *Phương pháp so sánh luật.*
- *Phương pháp nghiên cứu tình huống điển hình.*
- *Phương pháp dự báo khoa học.*
- *Phương pháp thống kê.*

5. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của Luận án

5.1. Ý nghĩa khoa học

Luận án góp phần bổ sung và làm rõ cơ sở lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong nền kinh tế số dưới góc độ luật kinh tế.

5.2. Ý nghĩa thực tiễn

- *Đối với cơ quan có thẩm quyền xây dựng và hoàn thiện pháp luật:* sử dụng làm tài liệu tham khảo phục vụ hoạt động xây dựng, sửa đổi và hoàn thiện pháp

luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong bối cảnh phát triển nền kinh tế số và chuyển đổi số ở Việt Nam.

- *Đối với cơ quan thực hiện pháp luật:* góp phần cung cấp cơ sở tham khảo trong quá trình áp dụng và thực thi các quy định liên quan đến bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trên môi trường số, đặc biệt trong hoạt động thương mại điện tử và cung cấp dịch vụ số.

- *Đối với doanh nghiệp:* giúp nâng cao nhận thức về trách nhiệm pháp lý trong hoạt động thu thập, sử dụng và xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng, từ đó góp phần nâng cao mức độ tuân thủ pháp luật và hạn chế các hành vi xâm phạm thông tin cá nhân trong hoạt động kinh doanh.

- *Đối với người tiêu dùng và tổ chức xã hội:* góp phần nâng cao nhận thức pháp luật và hỗ trợ việc bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong môi trường số.

- *Đối với các cơ sở đào tạo luật:* luận án còn có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo trong hoạt động nghiên cứu, giảng dạy và học tập tại các cơ sở đào tạo luật và các ngành có liên quan đến pháp luật, thương mại điện tử và BVDLCN.

6. Những đóng góp mới của Luận án

- Luận án góp phần bổ sung và phát triển cơ sở lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng dưới góc độ luật kinh tế.

- Luận án chỉ ra những bất cập trong sự gắn kết giữa quyền của người tiêu dùng, nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân kinh doanh và cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân. Đồng thời, Luận án phân biệt những hạn chế của quy định pháp luật với bất cập trong thực tiễn thực hiện, qua đó làm rõ nguyên nhân ảnh hưởng đến hiệu quả bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong môi trường số.

- Luận án tiếp cận nghiên cứu pháp luật so sánh theo hướng tập trung vào cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong hoạt động thương mại số thay vì tiếp cận chung về BVDLCN. Thông qua việc nghiên cứu kinh nghiệm của EU, Nhật Bản và Hàn Quốc, luận án rút ra những giá trị tham khảo có ý nghĩa đối với quá trình hoàn thiện pháp luật Việt Nam.

- Luận án đề xuất các định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam theo hướng phù hợp với yêu cầu của nền kinh tế số và quá trình chuyển đổi số.

7. Kết cấu của Luận án

Ngoài các phần mở đầu và phụ lục như Lời cảm ơn, Lời cam đoan, Danh mục từ viết tắt, Mục lục, Mở đầu và Danh mục tài liệu tham khảo..., nội dung chính của Luận án được kết cấu thành các Chương cụ thể như sau:

Chương 1: Tổng quan tình hình nghiên cứu và cơ sở lý thuyết nghiên cứu

Chương 2: Những vấn đề lý luận và lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Chương 3: Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Chương 4: Định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

CHƯƠNG 1
TỔNG QUAN VỀ TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VÀ CƠ SỞ LÝ THUYẾT NGHIÊN CỨU

1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài Luận án

1.1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến những vấn đề lý luận và lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

1.1.1.1. Nhóm các công trình nghiên cứu lý luận về thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Tiêu biểu là nghiên cứu của Marc Pelteret và Jacques Ophoff (2016), trong bài viết *"A Review of Information Privacy and Its Importance to Consumers and Organizations" (Tổng quan về quyền riêng tư thông tin và tầm quan trọng của nó đối với người tiêu dùng và tổ chức),* đăng trên Tạp chí Informing Science: The International Journal of an Emerging Transdiscipline. Tương tự, Shulman, Ngo và Meyer (2020) trong nghiên cứu "*Order of Control and Perceived Control over Personal Information" (Trật tự kiểm soát và nhận thức về khả năng kiểm soát thông tin cá nhân),* đăng trên kỷ yếu hội thảo quốc tế Privacy and Identity Management. Data for Better Living: AI and Privacy thuộc bộ sách IFIP Advances in Information and Communication Technology, cho rằng quyền riêng tư được xây dựng trên cơ sở khả năng của cá nhân kiểm soát việc tiết lộ, sử dụng và xử lý các thông tin liên quan đến bản thân. Tiêu biểu là nghiên cứu của William Jones, Jaime Teevan (2017), trong cuốn sách *"Personal Information Management"* (*Quản lý thông tin cá nhân*), xuất bản tại Seattle bởi Nhà xuất bản Đại học Washington (University of Washington Press), đã phát triển nội dung từ một hội thảo do Quỹ Khoa học Quốc gia tài trợ, tổ chức tại Seattle, Washington.

1.1.1.2. Nhóm các công trình nghiên cứu lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Từ góc nhìn chính sách pháp luật, Mary J. Culman, Robert J. Bies (2003*), "Consumer Privacy: Balancing Economic" (Quyền riêng tư của người tiêu dùng: Cân bằng kinh tế và cân nhắc công lý),* đã đưa ra ba cách tiếp cận đối lập và trung dung trong vấn đề quyền riêng tư của người tiêu dùng. Dưới góc độ kinh tế, chính sách, cuốn sách của Rubin, Paul H., Lenard, Thomas M (2002), *"Privacy and the Commercial Use of Personal Information" (Quyền riêng tư và việc sử dụng thông tin cá nhân mang tính thương mại)* xuất bản tại Hoa Kỳ bởi Kluwer Academic Publishers. Nghiên cứu của Meirong Guo (2012), *"A Comparative Study on Consumer Right to Privacy in E-Commerce" (Một nghiên cứu so sánh về quyền riêng tư của người tiêu dùng trong thương mại điện tử),* xuất bản trực tuyến trên Tạp chí Nghiên cứu khoa học SciRP đã đối chiếu các quy định pháp lý về quyền riêng tư trong thương mại điện tử tại EU, Hoa Kỳ, Nhật Bản và Trung Quốc,…

1.1.1.3. Nhóm các công trình nghiên cứu lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Ngô Vĩnh Bạch Dương (2019) trong bài viết *"Bảo vệ thông tin người tiêu dùng"* cho rằng vấn đề này đã được pháp luật Việt Nam điều chỉnh thông qua nhiều văn bản quy phạm pháp luật. Tương tự, Nguyễn Thanh Tuấn (2023), "*Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong bối cảnh hiện nay"*, khẳng định rằng thông tin cá nhân là một trong những quyền lợi cơ bản của người tiêu dùng cần được pháp luật bảo vệ. Nghiên cứu tiêu biểu là của Nguyễn Thị Vân Anh (2013) với đề tài "*Nghiên cứu pháp luật về quyền được cung cấp thông tin và bảo vệ thông tin của người tiêu dùng ở Việt Nam"*, đã phân tích và làm rõ cơ sở lý luận cùng thực trạng pháp luật Việt Nam về quyền được cung cấp thông tin và bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Bên cạnh đó, Trần Thị Thu Phương (2020) trong bài viết "*Thông tin cá nhân được bảo vệ theo pháp luật của một số quốc gia và gợi ý tham khảo cho Việt Nam"* phân tích và làm rõ các khái niệm cơ bản liên quan đến thông tin cá nhân và quyền được bảo vệ thông tin cá nhân. Trong lĩnh vực thương mại điện tử, Nguyễn Văn Hùng (2023), *"Bảo mật thông tin cá nhân người tiêu dùng trong giao dịch thương mại điện tử"*, theo đó thương mại điện tử được phát triển sâu rộng thông qua nhiều quốc gia trên thế giới, vì vậy không thể tránh khỏi những vụ việc xâm phạm trực tiếp, gián tiếp đến thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Cuốn sách của tác giả Douglas J. Whaley (2011), *"Problems and Materials on Consumer Law" (Các vấn đề và tư liệu về Luật tiêu dùng),* Aspen Pub, 6th edition. Nội dung cuốn sách này chủ yếu đề cập đến các vấn đề chính của pháp luật bảo vệ người tiêu dùng. Cuốn sách của tác giả Geraint G. Howells and Stephen Wtephen Weatherill (2005), *"Consumer protection law"* (*Luật Bảo vệ người tiêu dùng*), Ashgate Pub Ltd, 2nd edition. Đối với lần sửa đổi thứ hai này, tác giả đã cập nhật đầy đủ nhất về Luật BVQLNTD của Vương Quốc Anh. Bên cạnh đó, cuốn sách của tác giả Iain Ramsay (2012), *"Consumer Law and Policy: Text and Materials on Regulating Consumer Market" (Luật và Chính sách Người tiêu dùng: Văn bản và Tài liệu về Quy định thị trường Tiêu dùng),* là một công trình học thuật tiêu biểu về điều tiết pháp luật về thị trường tiêu dùng.

1.1.2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến thực trạng và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

1.1.2.1. Nhóm các công trình nghiên cứu thực trạng pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Ở nhóm nghiên cứu về thực trạng pháp luật, Nguyễn Văn Cương (2020), *"Thực trạng pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân ở Việt Nam hiện nay và hướng hoàn thiện"*, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp (Cương, 2020); bài viết (2022), *"Responsibilities of business entities in consumer information protection under Vietnam's current legislation" (Trách nhiệm của doanh nghiệp trong việc bảo vệ*

thông tin người tiêu dùng theo pháp luật hiện hành của Việt Nam), đăng trên Tạp chí Diễn đàn Pháp luật Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam (Cương, 2022a); bài viết, *"Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh trong việc bảo vệ thông tin của người tiêu dùng theo pháp luật Việt Nam hiện nay"*, Viện trưởng Viện Khoa học pháp lý, Bộ Tư pháp, đăng trên Tạp chí Tòa án nhân dân (Cương, 2022b). Nguyễn Thị Ngọc Tú (2023), *"Thực trạng pháp luật và một số kiến nghị nâng cao hiệu quả bảo vệ thông tin khách hàng trong giao dịch thương mại điện tử"*, đăng trên Tạp chí Công thương ề bảo vệ thông tin khách hàng trong giao dịch thương mại điện tử. Nghiên cứu của Lê Minh Hồng và Đỗ Tiến Dũng với bài viết, *"Pháp luật quốc tế về bảo vệ thông tin cá nhân"*, đăng trên Tạp chí An toàn thông tin, khi phân loại ba mô hình pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân gồm mô hình châu Âu, mô hình Hoa Kỳ và mô hình hỗn hợp của một số quốc gia châu Á. Các nghiên cứu pháp luật Trung Quốc của Shujie Cui, Peng Qi (2021), *"The legal construction of personal information protection and privacy under the Chinese Civil Code" (Xây dựng pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân và quyền riêng tư theo Bộ luật Dân sự Trung Quốc)*, đăng trên Tạp chí Computer Law & Security Review, Tập 41. Bài viết chủ yếu bàn về việc hoàn thiện pháp luật Trung Quốc liên quan đến bảo vệ thông tin cá nhân và quyền riêng tư.

1.1.2.2. Nhóm các công trình nghiên cứu thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Bài viết *"Pháp luật về vấn đề bảo vệ thông tin cá nhân trên mạng internet"* (2009), Trần Văn Biên đã phân tích những nguy cơ xâm phạm thông tin cá nhân trên môi trường mạng thông qua nhiều hành vi vi phạm phổ biến. Dương Thị Cẩm Hằng (2021) với bài viết "*Thực trạng thực thi pháp luật về quyền được bảo đảm bí mật thông tin cá nhân của người tiêu dùng tại Việt Nam hiện nay"*, tập trung phân tích tình hình áp dụng pháp luật trong lĩnh vực này. Bên cạnh đó, Lê Trần Quốc Công và Nguyễn Đào Phương Thúy (2022) trong bài viết *"Quyền riêng tư và vấn đề bảo vệ thông tin cá nhân trong mô hình kinh tế chia sẻ theo pháp luật Liên minh Châu Âu – kinh nghiệm cho Việt Nam"* đã tiếp cận vấn đề từ góc độ thực tiễn thực hiện pháp luật.

1.1.3. Tình hình nghiên cứu liên quan đến hướng hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Ở góc độ quốc tế, nghiên cứu của Zhenxing Zhang, Yunfei Zha (2023), *"Systematic construction of lawfulness of processing employees' personal information under China's personal information protection law" (Xây dựng hệ thống tính hợp pháp trong việc xử lý thông tin cá nhân của nhân viên theo luật bảo vệ thông tin cá nhân của Trung Quốc),* tập trung phân tích cách thức xây dựng hệ thống pháp luật nhằm bảo đảm tính hợp pháp trong việc xử lý thông tin cá nhân của người lao động theo Luật BVQLNTD của Trung Quốc. Trần Thị Hồng Hạnh

(2018), *"Hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân ở Việt Nam hiện nay"*, đã phân tích toàn diện các yếu tố ảnh hưởng đến việc hoàn thiện pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân. Bên cạnh đó, các bài viết như của Phan Thị Lan Phương (2022) *"Improving consumer protection law to better guarantee e-consumer rights" (Hoàn thiện pháp luật bảo vệ người tiêu dùng để bảo đảm tốt hơn quyền lợi của người tiêu dùng điện tử),* đăng trên Tạp chí Diễn đàn Pháp luật Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam. Bài viết, *"Hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người mua hàng qua website, ứng dụng di động"*, phân tích hạn chế trong việc thực thi các quy định pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, đồng thời đưa ra kiến nghị.

1.2. Đánh giá kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học liên quan đến đề tài Luận án và những vấn đề luận án tiếp tục nghiên cứu

1.2.1. Đánh giá kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học liên quan đến đề tài Luận án và nội dung Luận án kế thừa

Thứ nhất, về lý luận và lý luận pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, các công trình nghiên cứu đã góp phần làm rõ bản chất, vai trò và giá trị của thông tin cá nhân trong đời sống xã hội và hoạt động kinh doanh.

Thứ hai, đối với các nghiên cứu về thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, các công trình nghiên cứu đã phản ánh tương đối rõ quá trình hình thành, phát triển và những hạn chế của hệ thống pháp luật Việt Nam về bảo vệ thông tin cá nhân.

Thứ ba, về định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, các công trình nghiên cứu đã đề xuất nhiều giải pháp liên quan đến hoàn thiện quy định pháp luật, tăng cường trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh, bảo đảm tính minh bạch trong hoạt động xử lý thông tin và nâng cao hiệu quả giám sát, xử lý vi phạm.

1.2.2. Những vấn đề còn bỏ ngõ và Luận án tiếp tục nghiên cứu

Một là, về lý luận và lý luận pháp luật, các nghiên cứu trước chưa làm rõ đầy đủ đặc thù pháp lý của thông tin cá nhân trong quan hệ tiêu dùng, mối quan hệ giữa quyền kiểm soát thông tin của người tiêu dùng với hoạt động khai thác dữ liệu của chủ thể kinh doanh. Vì vậy, Luận án tiếp tục nghiên cứu khái niệm, đặc điểm, vai trò và những vấn đề lý luận pháp luật về chủ thể bảo vệ, nội dung bảo vệ và biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

Hai là, về thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật, các nghiên cứu chưa đánh giá toàn diện tính thống nhất, đồng bộ của pháp luật BVDLCN với pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và hiệu quả thực thi trên thực tế. Do đó, Luận án tiếp tục đánh giá thực trạng pháp luật, thực tiễn thực hiện pháp luật, xác định những bất cập, hạn chế và nguyên nhân.

Ba là, về định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật, các nghiên cứu trước chưa gắn kết đầy đủ quyền của người tiêu dùng, trách nhiệm của chủ thể kinh doanh và các biện pháp bảo vệ. Trên cơ sở đó, Luận án đề xuất giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật, có tham khảo chọn lọc kinh nghiệm quốc tế phù hợp với điều kiện Việt Nam.

1.3. Cơ sở lý thuyết nghiên cứu

1.3.1. Lý thuyết nghiên cứu

Lý thuyết khai thác hành vi và quyền tự chủ của người tiêu dùng trong môi trường số; Lý thuyết về bất đối xứng thông tin; Lý thuyết ranh giới thông tin; *Lý thuyết hành vi của người tiêu dùng*.

1.3.2. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu

1.3.2.1. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu 1

1.3.2.2. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu 2

1.3.2.3. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu 3

1.3.2.4. Câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu 4

1.3.3. Phương pháp tiếp cận

- *Phương pháp tiếp cận kinh tế – luật và công nghệ.*
- *Phương pháp tiếp cận dựa trên quyền.*
- *Phương pháp tiếp cận hệ thống.*

Kết luận Chương 1

Chương 1 của Luận án đã tiến hành tổng quan, hệ thống hóa và đánh giá các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng theo ba nhóm vấn đề chính: (i) lý luận và lý luận pháp luật; (ii) thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật; và (iii) định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật. Thông qua việc phân tích, đối chiếu và đánh giá các công trình nghiên cứu, Chương 1 đã làm rõ những kết quả nghiên cứu có giá trị kế thừa, đồng thời chỉ ra những khoảng trống nghiên cứu còn tồn tại cần tiếp tục được nghiên cứu và hoàn thiện.

Kết quả tổng quan cho thấy các công trình nghiên cứu trước đây đã bước đầu hình thành cơ sở lý luận về quyền riêng tư, BVDLCN và bảo vệ người tiêu dùng trong môi trường số; đồng thời phản ánh nhiều bất cập của pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật liên quan đến bảo vệ thông tin cá nhân. Tuy nhiên, các nghiên cứu hiện nay vẫn chủ yếu tiếp cận thông tin cá nhân dưới góc độ quyền riêng tư hoặc BVDLCN nói chung, mà chưa phân tích đầy đủ đặc thù pháp lý của thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong quan hệ tiêu dùng – thương mại của nền kinh tế số. Bên cạnh đó, các nghiên cứu cũng chưa làm rõ mối quan hệ giữa hoạt động khai thác dữ liệu phục vụ mục đích kinh doanh với yêu cầu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng; chưa đánh giá đầy đủ hiệu quả thực hiện pháp luật trong môi trường số; đồng thời còn thiếu các nghiên cứu chuyên sâu về cơ chế kiểm soát hoạt động xử lý dữ liệu trên nền tảng số và thương mại điện tử. rên cơ sở đó, Chương 1 đã xác định những vấn đề trọng tâm mà Luận án tiếp tục nghiên cứu, gồm: xây dựng cơ sở lý luận và lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong nền kinh tế số; phân tích thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật tại Việt Nam; đồng thời đề xuất định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật phù hợp với yêu cầu bảo vệ người tiêu dùng trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

Để triển khai các nội dung nghiên cứu nêu trên, Chương 1 đã xây dựng khung lý thuyết nghiên cứu của Luận án trên cơ sở các lý thuyết: (i) khai thác hành vi và quyền tự chủ của người tiêu dùng trong môi trường số; (ii) bất đối xứng thông tin; (iii) ranh giới thông tin; (iv) hành vi của người tiêu dùng và (v) động lực bảo vệ. Đồng thời, Luận án sử dụng phương pháp tiếp cận như: kinh tế – luật và công nghệ; lý thuyết; và hệ thống. Như vậy, Chương 1 không chỉ làm rõ bối cảnh nghiên cứu và khoảng trống khoa học của đề tài, mà còn thiết lập nền tảng lý luận, phương pháp tiếp cận và định hướng nghiên cứu xuyên suốt cho toàn bộ Luận án, làm cơ sở để triển khai các nội dung nghiên cứu tại Chương 2, Chương 3 và Chương 4.

CHƯƠNG 2
NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG

2.1. Lý luận về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.1.1. Khái niệm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.1.1.1. Khái niệm người tiêu dùng

Người tiêu dùng là cá nhân, cơ quan hoặc tổ chức mua, sử dụng hàng hóa, dịch vụ nhằm đáp ứng nhu cầu tiêu dùng, sinh hoạt cuối cùng và không vì mục đích thương mại hoặc sinh lợi.

2.1.1.2. Khái niệm thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thông tin cá nhân của người tiêu dùng được hiểu là những thông tin mà cá nhân cung cấp hoặc sử dụng trong quá trình tham gia quan hệ tiêu dùng với tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ.

2.1.1.3. Bản chất pháp lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Bản chất pháp lý của thông tin cá nhân của người tiêu dùng cần được tiếp cận dưới hai phương diện: vừa là đối tượng của quyền riêng tư, quyền nhân thân và quyền tự chủ dữ liệu của cá nhân, vừa là tài sản dữ liệu có giá trị kinh tế trong nền kinh tế số.

2.1.2. Khái niệm và đặc điểm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.1.2.1. Khái niệm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng là việc áp dụng các biện pháp pháp lý nhằm bảo đảm an toàn, bí mật thông tin cá nhân và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trước các hành vi thu thập, sử dụng, xử lý hoặc khai thác thông tin trái pháp luật trong quan hệ tiêu dùng.

2.1.2.2. Đặc điểm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thứ nhất, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng gắn liền với quan hệ tiêu dùng và hoạt động giao dịch hàng hóa, dịch vụ.

Thứ hai, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng mang tính chất bảo vệ bên yếu thế trong quan hệ tiêu dùng.

Thứ ba, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng gắn với giá trị kinh tế và khả năng khai thác thương mại của dữ liệu cá nhân.

Thứ tư, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng có phạm vi rộng và bao trùm toàn bộ quá trình xử lý dữ liệu.

Thứ năm, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng gắn chặt với môi trường công nghệ số và không gian mạng.

Thứ sáu, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng mang tính xuyên biên giới và đòi hỏi cơ chế phối hợp quản lý đa chủ thể.

2.1.3. Ý nghĩa của việc bảo vệ thông tin cá nhân người tiêu dùng

Thứ nhất, đối với người tiêu dùng, bảo vệ thông tin cá nhân là cơ sở để bảo đảm quyền riêng tư, quyền an toàn và quyền tự chủ trong môi trường tiêu dùng số.

Thứ hai, đối với doanh nghiệp, bảo vệ thông tin cá nhân là cơ sở để xây dựng uy tín, trách nhiệm xã hội và niềm tin của khách hàng trong hoạt động kinh doanh số.

Thứ ba, đối với cơ quan quản lý nhà nước, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng là công cụ quan trọng để bảo đảm trật tự quản lý và kiểm soát hoạt động xử lý dữ liệu trong nền kinh tế số.

Thứ tư, đối với thị trường, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng góp phần duy trì tính công bằng, minh bạch và ổn định của quan hệ tiêu dùng.

Thứ năm, bảo vệ thông tin cá nhân là nền tảng cho hội nhập quốc tế và phát triển thị trường tiêu dùng bền vững.

2.2. Lý luận pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.2.1. Khái niệm pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng được hiểu là hệ thống các nguyên tắc và quy phạm pháp luật do Nhà nước ban hành hoặc thừa nhận, điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong quá trình thu thập, xử lý, lưu trữ, chia sẻ và sử dụng thông tin cá nhân của người tiêu dùng, nhằm bảo đảm tính bảo mật, tránh lạm dụng, sử dụng trái phép hoặc nặc danh dữ liệu trong hoạt động thương mại và giao dịch số.

2.2.2. Đặc điểm của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thứ nhất, được hình thành trên cơ sở điều chỉnh quan hệ bất cân xứng thông tin giữa người tiêu dùng và tổ chức, cá nhân kinh doanh.

Thứ hai, có tính đa chủ thể và phân tầng trách nhiệm pháp lý trong hoạt động xử lý dữ liệu.

Thứ ba, mang tính xuyên biên giới và chịu ảnh hưởng mạnh của môi trường số.

Thứ tư, điều chỉnh toàn bộ vòng đời dữ liệu với cơ chế bảo vệ đa tầng và dựa trên mức độ rủi ro.

2.2.3. Nguyên tắc điều chỉnh của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thứ nhất, nguyên tắc hợp pháp, minh bạch và công bằng.

Thứ hai, nguyên tắc giới hạn mục đích và thu thập.

Thứ ba, nguyên tắc bảo mật và an toàn dữ liệu.

Thứ tư, nguyên tắc đồng thuận của người tiêu dùng.

Thứ năm, nguyên tắc quyền tiếp cận, chỉnh sửa và xóa dữ liệu.

2.2.4. Vai trò của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Bảo đảm quyền riêng tư, quyền nhân thân và quyền tự chủ dữ liệu của cá nhân; khắc phục sự bất cân xứng thông tin trong quan hệ tiêu dùng; kiểm soát hoạt động khai thác dữ liệu trong nền kinh tế số; tạo dựng niềm tin cho người tiêu dùng; thúc đẩy sự hài hòa giữa phát triển kinh tế số và bảo vệ quyền con người.

2.3. Nội dung pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.1. Chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.1.1. Chủ thể thu thập, lưu giữ và sử dụng thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.1.2. Chủ thể giám sát, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.2. Nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.2.1. Trách nhiệm bảo đảm an toàn, an ninh thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.2.2. Trách nhiệm tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.3. Biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.3.3.1. Tự bảo vệ

2.3.3.2. Bảo vệ từ cơ quan nhà nước

2.3.3.3. Xử lý hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.4. Các yếu tố tác động đến pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.4.1. Sự phát triển kinh tế số và phát triển thương mại điện tử

2.4.2. Năng lực thực thi của các chủ thể

2.4.3. Hoạt động kinh doanh, dịch vụ theo chuỗi giá trị

2.4.4. Sự đồng bộ của quy định pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

2.5. Các tiêu chí đánh giá pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam

Kết luận Chương 2

Chương 2 đã hệ thống hóa và làm sáng tỏ những vấn đề lý luận cơ bản về pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, qua đó hình thành nền tảng khoa học và pháp lý cho việc nghiên cứu thực trạng và hoàn thiện pháp luật ở các chương tiếp theo. Cụ thể: (i) phân tích và xác định bản chất của hoạt động bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng như một yêu cầu tất yếu trong xã hội dữ liệu, nơi thông tin cá nhân vừa mang giá trị nhân thân vừa có giá trị kinh tế. Việc làm rõ các khái niệm "người tiêu dùng", "thông tin cá nhân" và "bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng" cho thấy đây là một quan hệ xã hội phức hợp, vừa mang tính cá nhân, vừa gắn liền với trật tự thương mại và sự vận hành của thị trường số; (ii) làm rõ cơ sở lý luận của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, xác định đây là lĩnh vực pháp luật chuyên biệt hình thành từ sự giao thoa giữa pháp luật quyền con người và pháp luật thương mại – tiêu dùng. Các nguyên tắc điều chỉnh được Luận án nhận diện như cơ sở lý luận cho việc xây dựng và vận hành cơ chế pháp luật trong lĩnh vực này; (iii) phân tích nội dung cơ bản của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng theo vòng đời dữ liệu, từ thu thập, xử lý, lưu trữ, chia sẻ đến xóa hoặc chấm dứt xử lý dữ liệu và (iv) các tiêu chí đánh giá pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam. Qua đó, Luận án chỉ ra mối quan hệ giữa quyền của người tiêu dùng, nghĩa vụ của doanh nghiệp và trách nhiệm giám sát của Nhà nước trong cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân. Đồng thời, Chương 2 cũng làm rõ các chủ thể tham gia cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng và các phương thức thực hiện quyền bảo vệ thông tin cá nhân trong môi trường số. Bên cạnh đó, Luận án đã phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến sự hình thành và vận hành của pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng như sự phát triển của kinh tế số, thương mại điện tử, hoạt động kinh doanh theo chuỗi giá trị, năng lực thực thi của các chủ thể và tính đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Như vậy, Chương 2 đã xây dựng được khung lý luận và lý luận pháp luật tương đối toàn diện về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong nền kinh tế số. Đây là cơ sở khoa học quan trọng để Luận án tiếp tục phân tích thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện ở Chương 3, đồng thời đề xuất định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật trong Chương 4.

CHƯƠNG 3
THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG

3.1. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.1.1. Thực trạng pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.1.1.1. Chủ thể thu thập, lưu giữ và sử dụng thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Tổ chức, cá nhân trực tiếp bán hàng hóa, cung cấp dịch vụ cho người tiêu dùng; trách nhiệm giải trình trong toàn bộ quá trình xử lý thông tin; bên thứ ba tham gia vào quá trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

3.1.1.2. Chủ thể giám sát, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

*C*ơ quan quản lý nhà nước*;* tổ chức xã hội tham gia bảo vệ người tiêu dùng*;* người tiêu dùng.

3.1.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.1.2.1. Thực tiễn thực hiện pháp luật về chủ thể thu thập, lưu giữ và sử dụng thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.1.2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về giám sát, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.1. Thực trạng pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.1.1. Quy định về trách nhiệm bảo đảm an toàn, an ninh thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.1.2. Quy định về trách nhiệm tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.2.1. Trách nhiệm bảo đảm an toàn, an ninh thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.2.2.2. Trách nhiệm tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3.1. Thực trạng pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3.1.1. Quy định về biện pháp tự bảo vệ

3.3.1.2. Quy định về biện pháp bảo vệ từ cơ quan nhà nước

3.3.1.3. Quy định về biện pháp xử lý hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3.2.1. Biện pháp tự bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.3.2.2. Biện pháp bảo vệ từ cơ quan nhà nước

3.3.2.3. Biện pháp xử lý hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.4. Đánh giá thực trạng và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc

3.4.1. Những bất cập, khoảng trống của pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.4.2. Những vướng mắc trong thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc

Kết luận Chương 3

Chương 3 đã phân tích thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam thông qua ba phương diện: chủ thể bảo vệ, nội dung bảo vệ, và phương thức bảo vệ.

Về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, chương nghiên cứu đã chỉ ra nhóm chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng theo quy định pháp luật hiện hành. Hệ thống quy phạm đã bước đầu xác định rõ địa vị pháp lý của từng chủ thể, thể hiện sự tiếp cận ngày càng rõ nét hơn với mô hình bảo vệ đa chủ thể được thừa nhận quốc tế. Tuy nhiên, thực tiễn triển khai cho thấy địa vị pháp lý của các chủ thể này vẫn còn nhiều hạn chế. Về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, chương đã phân tích, đánh giá nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, gồm: trách nhiệm bảo đảm an toàn, an ninh thông tin cá nhân của người tiêu dùng và tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Pháp luật Việt Nam đã có tiến bộ quan trọng khi tiếp cận theo hướng coi quyền dữ liệu cá nhân là một quyền độc lập, có nội hàm cụ thể và yêu cầu doanh nghiệp tuân thủ các nguyên tắc hạn chế mục đích, tối thiểu hóa dữ liệu và bảo mật. Tuy nhiên, hệ thống quy định còn nhiều bất cập, chưa theo kịp thực tiễn xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng trên môi trường số. Trong thực tế thực hiện, nhiều doanh nghiệp thu thập thông tin cá nhân của người tiêu dùng quá mức, sử dụng vào mục đích thứ cấp mà không thông báo đầy đủ; cơ chế bảo mật còn hình thức; việc chia sẻ thông tin cá nhân của người tiêu dùng giữa các nền tảng diễn ra nhưng thiếu minh bạch; và quyền yêu cầu xóa hoặc hạn chế xử lý của người tiêu dùng chưa được bảo đảm hiệu quả. Về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, chương đã phân tích, đánh giá ba nhóm biện pháp gồm: (i) tự bảo vệ; (ii) bảo vệ từ cơ quan nhà nước; và (iii) xử lý hành vi xâm phạm. Về mặt pháp lý, các phương thức này được quy định tương đối đầy đủ; tuy nhiên, thực tế cho thấy hiệu lực thực hiện còn hạn chế.

Tổng thể, Chương 3 cho thấy pháp luật Việt Nam về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng đã có những bước tiến đáng ghi nhận, từng bước tiếp cận chuẩn mực quốc tế. Tuy vậy, khoảng cách giữa quy định và thực tiễn vẫn đáng kể, thể hiện qua sự thiếu rõ ràng về khái niệm, thiếu nhất quán giữa các văn bản pháp luật, hạn chế trong năng lực thực hiện của cơ quan quản lý, mức độ tuân thủ chưa cao của doanh nghiệp và hạn chế về nhận thức của người tiêu dùng. Những kết luận này tạo nền tảng quan trọng để NCS thực hiện các chương sau.

CHƯƠNG 4
ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG

4.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.1.1. Phù hợp với thể chế, đường lối của Đảng và Nhà nước

Hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng phải được đặt trong tổng thể chiến lược phát triển kinh tế số, xã hội số và xây dựng công dân số mà Đảng và Nhà nước đang thúc đẩy.

4.1.2. Bảo đảm tính thống nhất và đồng bộ của hệ thống pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Một trong những định hướng quan trọng trong hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng là bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ giữa pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và pháp luật về bảo vệ dữ liệu cá nhân, đặc biệt trong việc xác định quyền của người tiêu dùng và trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh.

4.1.3. Pháp lý hóa và kiểm soát các công nghệ mới trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Trọng tâm của định hướng này là hoàn thiện cơ chế minh bạch thông tin, kiểm soát mục đích xử lý, bảo vệ dữ liệu được hình thành từ hoạt động phân tích hành vi và bảo đảm khả năng thực hiện các quyền của người tiêu dùng.

4.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.2.1. Hoàn thiện quy định về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.2.1.1. Hoàn thiện quy định về chủ thể thu thập, lưu giữ và sử dụng

Đây là giải pháp quan trọng nhằm khắc phục tình trạng phân tán và thiếu thống nhất của pháp luật hiện hành về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

4.2.1.2. Hoàn thiện quy định về chủ thể giám sát, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Việc hoàn thiện quy định pháp luật về chủ thể giám sát, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng là yêu cầu cấp thiết hiện nay.

4.2.2. Hoàn thiện quy định về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.2.2.1. Hoàn thiện quy định về trách nhiệm bảo đảm an toàn, an ninh thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thứ nhất, cần hoàn thiện cơ chế phân loại dữ liệu và đánh giá rủi ro dữ liệu làm cơ sở áp dụng các biện pháp bảo vệ phù hợp.

Thứ hai, đối với nghĩa vụ của tổ chức, cá nhân kinh doanh, cần tiếp tục cụ thể hóa trách nhiệm kỹ thuật và trách nhiệm quản trị dữ liệu trong toàn bộ quá trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

4.2.2.2. Hoàn thiện quy định về trách nhiệm tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Thứ nhất, hoàn thiện quy định về sự đồng ý của người tiêu dùng trong quá trình xử lý thông tin cá nhân.

Thứ hai, hoàn thiện quy định về nguyên tắc xử lý thông tin cá nhân đúng mục đích.

Thứ ba, hoàn thiện quy định về xử lý thông tin cá nhân thông qua bên thứ ba và hoạt động xử lý dữ liệu thứ cấp.

Thứ tư, hoàn thiện cơ chế trách nhiệm giải trình trong quá trình xử lý thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

4.2.3. Hoàn thiện quy định về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.2.3.1. Hoàn thiện quy định về biện pháp tự bảo vệ

Làm rõ trách nhiệm của các bên trong trường hợp dữ liệu được chia sẻ qua nhiều chủ thể và hỗ trợ người tiêu dùng thực hiện quyền khiếu nại, khởi kiện khi thông tin cá nhân bị xâm phạm.

4.2.3.2. Hoàn thiện quy định biện pháp bảo vệ từ cơ quan nhà nước

Để hoàn thiện quy định này, cần sửa đổi và bổ sung Điều 11 và Điều 51 Luật BVQLNTD năm 2023 để thiết lập thời hạn bắt buộc đối với cơ quan nhà nước khi tiếp nhận và xử lý yêu cầu của người tiêu dùng về vi phạm thông tin cá nhân.

4.2.3.3. Hoàn thiện quy định về biện pháp xử lý hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Một là, cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế áp dụng chế tài hành chính đối với hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

Hai là, cần hoàn thiện chế tài hình sự đối với hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng theo hướng tăng cường khả năng xử lý các hành vi vi phạm có tính chất hệ thống và thương mại hóa dữ liệu.

Ba là, cần hoàn thiện chế tài dân sự và cơ chế bồi thường thiệt hại đối với hành vi xâm phạm thông tin cá nhân của người tiêu dùng.

4.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

4.3.1. Bảo đảm hiệu quả hoạt động của cơ quan thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Việc đảm bảo hiệu quả cơ quan thực thi pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng cần được triển khai trên ba nội dung: (i) củng cố tổ chức và thẩm quyền độc lập, (ii) xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về vi phạm dữ liệu liên thông đa ngành, và (iii) chuẩn hóa tiêu chuẩn kỹ thuật bắt buộc theo thông lệ quốc tế.

4.3.2. Phát triển năng lực tự bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Việc phát triển năng lực tự bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng cần được triển khai thông qua các chiến dịch truyền thông quốc gia, tích hợp nội dung bảo vệ thông tin cá nhân vào hệ thống giáo dục và hỗ trợ bằng các công cụ kỹ thuật trực tuyến.

4.3.3. Cơ chế phối hợp liên ngành và hợp tác quốc tế trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong môi trường số là nhiệm vụ mang tính liên ngành, đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan nhà nước, tổ chức xã hội, doanh nghiệp và đối tác quốc tế.

4.3.4. Ứng dụng công nghệ trong bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Việc áp dụng công nghệ tiên tiến giữ vai trò trọng yếu trong quá trình giám sát và thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trên không gian số.

4.3.5. Cơ chế giám sát xã hội và tuân thủ bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng

Trách nhiệm bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng không chỉ thuộc về Nhà nước, mà còn cần có sự chung tay của các tổ chức xã hội và sự tự giác của cộng đồng doanh nghiệp.

Kết luận Chương 4

Trên cơ sở những vấn đề lý luận đã được làm rõ tại Chương 2 và phân tích, đánh giá thực trạng pháp luật, thực tiễn thực hiện pháp luật ở Chương 3, Chương 4 đã đề xuất các định hướng và giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật cũng như nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong bối cảnh chuyển đổi số và phát triển kinh tế số ở Việt Nam. Chương đã xác định ba định hướng cơ bản cho việc hoàn thiện pháp luật, bao gồm: bảo đảm sự phù hợp với chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước; bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật; và pháp lý hóa, kiểm soát các công nghệ mới trong hoạt động thu thập, xử lý và khai thác thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Trên cơ sở các định hướng đó, chương đã đề xuất hệ thống giải pháp hoàn thiện pháp luật theo ba nhóm nội dung trọng tâm: (i) hoàn thiện các quy định về chủ thể bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, trong đó tập trung làm rõ địa vị pháp lý, quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của các chủ thể có thu thập, lưu giữ, sử dụng thông tin cá nhân cũng như các chủ thể thực hiện chức năng giám sát và bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng; (ii) hoàn thiện các quy định về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân, bao gồm trách nhiệm bảo đảm an toàn, bảo mật dữ liệu và trách nhiệm tuân thủ quy trình xử lý thông tin cá nhân trong toàn bộ vòng đời dữ liệu; (iii) hoàn thiện các quy định về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân, kết hợp giữa cơ chế tự bảo vệ của người tiêu dùng, cơ chế bảo vệ thông qua cơ quan nhà nước có thẩm quyền và cơ chế xử lý các hành vi xâm phạm thông tin cá nhân.

Bên cạnh các giải pháp hoàn thiện pháp luật, chương cũng đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật, bao gồm bảo đảm hiệu quả hoạt động của các cơ quan thực hiện pháp luật; phát triển năng lực tự bảo vệ của người tiêu dùng; tăng cường cơ chế phối hợp liên ngành và hợp tác quốc tế; thúc đẩy ứng dụng công nghệ trong quản lý, giám sát và bảo thông tin cá nhân của người tiêu dùng; đồng thời phát huy vai trò của cơ chế giám sát xã hội trong việc bảo đảm tuân thủ pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Nhìn chung, các giải pháp được đề xuất trong Chương 4 được xây dựng trên cơ sở kết hợp giữa yêu cầu hoàn thiện pháp luật và yêu cầu nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật, hướng tới mục tiêu xây dựng cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng đồng bộ, khả thi và phù hợp với điều kiện phát triển của Việt Nam. Qua đó góp phần bảo đảm tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng, nâng cao niềm tin trong các giao dịch số và đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của nền kinh tế số trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

KẾT LUẬN

Trong bối cảnh chuyển đổi số, kinh tế số và các mô hình kinh doanh dựa trên dữ liệu phát triển mạnh mẽ, thông tin cá nhân của người tiêu dùng ngày càng có giá trị kinh tế, đồng thời đối diện với nhiều nguy cơ bị thu thập, khai thác và sử dụng trái pháp luật. Thực tiễn này đặt ra yêu cầu hoàn thiện cơ chế pháp lý nhằm bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong môi trường số. Trên cơ sở mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu đã xác định, Luận án đã làm rõ những vấn đề lý luận, đánh giá thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật, đồng thời tham khảo kinh nghiệm pháp luật nước ngoài để đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng ở Việt Nam. Những kết quả nghiên cứu chủ yếu của Luận án được khái quát như sau:

Thứ nhất, về phương diện lý luận, Luận án đã hệ thống hóa và làm rõ các vấn đề lý luận về thông tin cá nhân của người tiêu dùng, bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng và pháp luật về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng. Qua đó, Luận án xác định việc bảo vệ thông tin cá nhân không chỉ gắn với quyền riêng tư mà còn là một nội dung quan trọng trong cơ chế bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, đặc biệt trong điều kiện bất cân xứng thông tin giữa người tiêu dùng và tổ chức, cá nhân kinh doanh. Đồng thời, Luận án xác định ba nhóm nội dung pháp lý cơ bản gồm chủ thể bảo vệ, nội dung bảo vệ và biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, làm cơ sở cho việc đánh giá thực trạng pháp luật và đề xuất các giải pháp hoàn thiện.

Thứ hai, về thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật, Luận án chỉ ra rằng pháp luật Việt Nam đã từng bước hình thành cơ chế bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng nhưng vẫn còn những hạn chế về tính thống nhất, đồng bộ và hiệu quả thực thi. Các quy định liên quan còn phân tán trong nhiều văn bản pháp luật; một số nội dung chưa bảo đảm sự thống nhất trong điều chỉnh quan hệ tiêu dùng trên môi trường số. Bên cạnh đó, việc thực hiện các quy định về thu thập, sử dụng, xử lý, lưu trữ và chia sẻ thông tin cá nhân của người tiêu dùng vẫn còn những bất cập; năng lực tự bảo vệ của người tiêu dùng và hiệu quả của các cơ chế giám sát, xử lý vi phạm chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu thực tiễn. Những kết quả này cho thấy sự cần thiết phải hoàn thiện pháp luật đồng thời với nâng cao hiệu quả tổ chức thực hiện.

Thứ ba, về hoàn thiện pháp luật, trên cơ sở những bất cập đã được nhận diện, Luận án đề xuất các giải pháp tập trung vào ba nhóm vấn đề trọng tâm: (i) hoàn thiện quy định pháp luật về chủ thể tham gia bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, làm rõ quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của các chủ thể có liên quan; (ii) hoàn thiện các quy định về nội dung bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong quá trình thu thập, sử dụng, xử lý, lưu trữ và chia sẻ thông tin; (iii)

hoàn thiện các quy định về biện pháp bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng, bao gồm cơ chế tự bảo vệ, cơ chế bảo vệ thông qua cơ quan nhà nước có thẩm quyền và cơ chế xử lý hành vi vi phạm. Các giải pháp hướng đến bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ và khả thi của hệ thống pháp luật trong điều kiện phát triển kinh tế số.

Thứ tư, về nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật, Luận án đề xuất các giải pháp chủ yếu gồm tăng cường năng lực của cơ quan quản lý và thực thi pháp luật; nâng cao nhận thức, kiến thức pháp luật và khả năng tự bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng; tăng cường trách nhiệm tuân thủ pháp luật của tổ chức, cá nhân kinh doanh; đẩy mạnh phối hợp liên ngành, hợp tác quốc tế và ứng dụng công nghệ trong hoạt động quản lý, giám sát, phát hiện và xử lý vi phạm; đồng thời phát huy vai trò của các tổ chức xã hội trong việc bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

Từ những kết quả nghiên cứu trên, Luận án góp phần bổ sung cơ sở lý luận về pháp luật bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong môi trường số, đồng thời cung cấp các luận cứ khoa học và thực tiễn phục vụ việc hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực thi tại Việt Nam. Các kết quả nghiên cứu có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo trong hoạt động xây dựng pháp luật, hoạch định chính sách, nghiên cứu và giảng dạy pháp luật, góp phần bảo đảm tốt hơn quyền và lợi ích hợp pháp của người tiêu dùng trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Trịnh Hoàng Minh (2025), ***Thông tin cá nhân của người tiêu dùng theo pháp luật một số nước trên thế giới và những gợi mở cho Việt Nam,*** Tạp chí Quản lý nhà nước, số 351 (4/2025).

2. Trịnh Hoàng Minh (2025), ***Bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trên không gian mạng,*** Tạp chí Khoa học Đại học Huế: Khoa học Xã hội và Nhân văn, số 6S-2 (7/2025), DOI: 10.26459/hueunijssh.v134i6S-2.7512.

3. Trịnh Hoàng Minh (2025), ***Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân về bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong thương mại điện tử,*** Tạp chí nhân lực khoa học xã hội, số 01(140)/2025.

4. Trịnh Hoàng Minh (2026), ***Trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh trong việc bảo vệ thông tin cá nhân của người tiêu dùng trong hoạt động thương mại điện tử,*** Tạp chí Quản lý nhà nước, số 361 (02/2026).

HUE UNIVERSITY

UNIVERSITY OF LAW

TRINH HOANG MINH

LAW ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION IN VIETNAM

SUMMARY OF DOCTORAL DISSERTATIO

HUE - 2026

HUE UNIVERSITY

UNIVERSITY OF LAW

TRINH HOANG MINH

LAW ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION IN VIETNAM

SUMMARY OF DOCTORAL DISSERTATIO

Code: 9380107

SUPERVISOR:

Assoc. Prof. Dr. NGUYEN DUY PHUONG

HUE - 2026

MỤC LỤC

INTRODUCTION **1**
1. The urgency of researching the dissertation topic 1
2. Research Objectives and Tasks 2
3. Research Subject Matter and Scope 3
4. Research Methods 3
5. Scientific and Practical Significance of the Dissertation 3
6. New Contributions of the Dissertation 4
7. Structure of the Dissertation 5
CHAPTER 1. OVERVIEW OF RESEARCH STATUS AND THEORETICAL FOUNDATIONS **6**
1.1. Research Status Related to the Dissertation Topic **6**
1.1.1. Research on Theoretical and Legal-Theoretical Issues Concerning the Protection of Consumers' Personal Information 6
1.1.2. Research on the Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 7
1.1.3. Research on the Improvement of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 8
1.2. Assessment of the Research Results of Scientific Works Related to the Dissertation Topic and Issues for Further Research **9**
1.2.1. Assessment of the Research Results of Scientific Works Related to the Dissertation Topic and Matters Inherited by the Dissertation 9
1.2.2. Research Gaps and Issues for Further Investigation by the Dissertation 9
1.3. Theoretical Foundations of the Research **10**
1.3.1. Research Theories 10
1.3.2. Research Questions and Research Hypotheses 10
1.3.3. Research Approaches 10
Conclusion of Chapter 1 ..... **11**
CHAPTER 2. THEORETICAL AND LEGAL-THEORETICAL ISSUES ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION **12**
2.1. Theoretical Foundations of the Protection of Consumers' Personal Information **12**
2.1.1. Concept of the Protection of Consumers' Personal Information 12
2.1.2. Concept and Characteristics of the Protection of Consumers' Personal Information 12
2.1.3. Significance of the Protection of Consumers' Personal Information 13
2.2. Legal Theory of the Protection of Consumers' Personal Information **13**
2.2.1. Concept of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 13
2.2.2. Characteristics of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 13
2.2.3. Principles Governing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 13

2.2.4. Roles of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information..... 13
2.3. Contents of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 14
2.3.1. Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information ... 14
2.3.2. Contents of the Protection of Consumers' Personal Information 14
2.3.3. Measures for the Protection of Consumers' Personal Information.... 14
2.4. Factors Affecting Laws and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information..... 14
2.4.1. The Development of the Digital Economy and Electronic Commerce.....14
2.4.2. Enforcement Capacity of Relevant Actors..... 14
2.4.3. Business Activities and Services within Value Chains..... 14
2.4.4. The Consistency of Legal Regulations on the Protection of Consumers' Personal Information 14
2.5. Criteria for Evaluating the Law on the Protection of Consumers' Personal Information in Vietnam..... 14
Conclusion of Chapter 2 15
CHAPTER 3. THE CURRENT LEGAL FRAMEWORK AND THE PRACTICAL IMPLEMENTATION OF THE LAW ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION 16
3.1. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information 16
3.1.1. Current Legal Framework Governing the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.1.2. Practice of Implementing Laws on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.2. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information 16
3.2.1. Current Legal Framework Governing the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.2.2. Practice of Implementing Laws on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.3. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.3.1. Current Legal Framework Governing Measures for the Protection of Consumers' Personal Information..... 16
3.3.2. Practice of Implementing Laws on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information..... 17
3.4. Assessment of the Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information, and the Causes of Existing Limitations and Challenges 17
3.4.1. Shortcomings and Legal Gaps in Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 17
3.4.2. Challenges in the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information..... 17

3.4.3. Causes of Existing Limitations and Challenges 17
Conclusion of Chapter 3 18
CHAPTER 4. ORIENTATIONS AND SOLUTIONS FOR IMPROVING THE LEGAL FRAMEWORK AND ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF LAWS ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION 19
4.1. Orientations for Improving Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.1.1. Ensuring Consistency with the Institutional Framework and the Policies of the Party and the State 19
4.1.2. Ensuring the Consistency and Coherence of the Legal System on the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.1.3. Legalisation and Regulation of Emerging Technologies in the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.2. Solutions for Improving Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.2.1. Improving Legal Provisions on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.2.2. Improving Legal Provisions on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information 19
4.2.3. Improving Legal Provisions on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information 20
4.3. Solutions for Enhancing the Effectiveness of the Implementation of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 20
4.3.1. Ensuring the Effectiveness of Authorities Responsible for Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 20
4.3.2. Ensuring the Effectiveness of Authorities Responsible for Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information 21
4.3.3. Inter-Agency Coordination and International Cooperation in the Protection of Consumers' Personal Information 21
4.3.4. Application of Technology in the Protection of Consumers' Personal Information 21
4.3.5. Social Oversight and Compliance Mechanisms for the Protection of Consumers' Personal Information 21
Conclusion of Chapter 4 22
CONCLUSION 23
LIST OF PUBLISHED RESEARCH WORKS RELATED TO THE DISSERTATION TOPIC

INTRODUCTION

1. The urgency of researching the dissertation topic

In recent years, with the rapid development of digital technology, e-commerce, and data-driven business models, consumers' personal information has increasingly been collected, processed, and exploited in commercial activities. When shopping online, making electronic payments, or using digital services, consumers are often required to provide various types of personal information, such as their names, telephone numbers, addresses, bank account details, and consumption habits. Such information is used not only for the provision of goods and services but also for advertising, marketing, and customer behavior analysis. This demonstrates that personal information is closely associated with the rights to privacy and personality rights, while also possessing economic value in the digital environment. However, the commercial exploitation of personal information also gives rise to risks of infringing upon consumers' lawful rights and interests, particularly where the collection, use, and sharing of such information exceed what is necessary or occur without valid consent. In consumer relations in the digital environment, consumers often face information asymmetry and have less control over their data than business organizations and individuals. Although consumers have the right to determine whether and how their personal information is provided and used, they are not always able to control the purposes, scope, and processes of data processing. The application of data analytics technologies and the exploitation of consumer behavior further raise legal issues concerning the voluntary nature of consent, the responsibilities of business entities, and legal mechanisms for ensuring the effective exercise of consumers' rights to control their personal information.

From the perspective of legal scholarship, the protection of consumers' personal information is closely connected with privacy law, personal data protection law, and consumer protection law. Many countries and regions have established legal mechanisms governing personal data processing, notably the European Union's General Data Protection Regulation (GDPR), Japan's Act on the Protection of Personal Information (APPI), and South Korea's Personal Information Protection Act (PIPA). In Vietnam, existing studies have contributed to the development of theoretical foundations and the formulation of proposals for legal reform. Nevertheless, further research is needed to clarify the specific legal characteristics of personal information protection in consumer relations, particularly the relationship between consumers' rights to control their personal information and the legal responsibilities of business organizations and individuals, as well as the interrelationship among the subjects, substantive aspects, and measures of consumer personal information protection.

From a legal perspective, the right to personal information protection has been recognized in the 2013 Constitution and further specified in the 2015 Civil Code (BLDS), the 2023 Law on Electronic Transactions (Luật GDĐT), the 2023

Law on Protection of Consumer Rights (Luật BVQLNTD), the 2025 Law on Personal Data Protection (Luật BVDLCN), the 2025 Law on Digital Technology Industry (Luật CNCNS), the 2025 Law on Cybersecurity (Luật ANM), and relevant implementing regulations. Although the legal framework has been progressively improved, differences in the scope and subjects of regulation among these legal instruments necessitate an assessment of the consistency and coherence of provisions governing the rights, obligations, and responsibilities of relevant parties in personal information processing activities, as well as mechanisms for ensuring the exercise of consumer rights and protective measures available to consumers in cases of legal violations.

In practice, the unlawful collection, use, sharing, and dissemination of personal information remain matters of concern in e-commerce, banking, finance, insurance, telecommunications, and digital services. Consumers continue to face difficulties in controlling their personal information and seeking protection of their rights when infringements occur. Meanwhile, the effectiveness of personal information protection depends not only on legal provisions but also on the compliance of business entities, the enforcement capacity of competent authorities, and consumers' ability to protect themselves. Therefore, it is necessary to distinguish shortcomings in legal provisions from limitations in their practical implementation in order to identify underlying causes and formulate appropriate solutions.

In light of these considerations, research on the topic ***"Law on the Protection of Consumers' Personal Information in Vietnam"*** is of pressing theoretical and practical significance. The research contributes to strengthening the theoretical foundations from the perspective of economic law and provides scientific grounds for improving the legal framework and enhancing the effectiveness of the protection of consumers' lawful rights and interests in the context of digital transformation and international integration.

2. Research Objectives and Tasks

2.1. Research Objective

The dissertation aims to clarify the theoretical and practical issues concerning the law on the protection of consumers' personal information in Vietnam in the context of the current development of the digital economy and digital transformation. On this basis, the dissertation assesses the current state of the law and the practical implementation of legal provisions on the protection of consumers' personal information, thereby proposing orientations and solutions for legal reform to enhance the effectiveness of protecting consumers' lawful rights and interests in the digital econom.

2.2. Research Tasks

First, to review domestic and international studies related to the protection of consumers' personal information. On this basis, the dissertation identifies the theoretical foundations, research approaches, relevant theories, and scholarly perspectives to be adopted and further developed in order to establish the

theoretical framework for the research.

Second, to clarify the theoretical and legal theoretical issues concerning the protection of consumers' personal information in the digital economy.

Third, to analyze and assess the current state of Vietnamese law on the protection of consumers' personal information and the practical implementation of such law in the contemporary digital environment.

Fourth, to propose orientations and solutions for improving the legal framework and enhancing the effectiveness of the implementation of the law on the protection of consumers' personal information in Vietnam in the context of the ongoing development of the digital economy.

3. Research Subject Matter and Scope

3.1. Research Subject Matter

The subject matter of the dissertation includes: (i) theoretical issues concerning the protection of consumers' personal information, approached through relevant scholarly perspectives, legal theories, and governing principles; (ii) current Vietnamese legal provisions on the protection of consumers' personal information; and (iii) an assessment of the practical implementation of the law on the protection of consumers' personal information in Vietnam.

3.2. Scope of Research

Substantive scope: The dissertation focuses on theoretical issues, legal provisions, and the practical implementation of the law on the protection of consumers' personal information in relationships between consumers and organizations or individuals engaged in the business of providing goods and services, with particular emphasis on the collection, use, processing, storage, sharing, and protection of personal information in the digital environment.

Geographical scope: The dissertation primarily examines the law and its practical implementation concerning the protection of consumers' personal information in Vietnam. In addition, it refers to the laws and experiences of selected countries and regions, notably the European Union (EU), Japan, and South Korea, for the purposes of comparison, drawing relevant lessons, and identifying useful insights for improving Vietnamese law.

Temporal scope: The temporal scope of the dissertation covers the period from 2020 to 2025.

4. Research Methods

Analytical and Synthesis Method; *Theoretical Classification and Systematization Method*; *Comparative Legal Method*; *Case Study Method*; *Scientific Forecasting Method*; *Statistical Method.*

5. Scientific and Practical Significance of the Dissertation

5.1. Scientific Significance

The dissertation contributes to supplementing and clarifying the theoretical foundations of the protection of consumers' personal information in the digital economy from the perspective of economic law.

5.2. Practical Significance

- *For competent legislative authorities:* The dissertation may serve as a reference document for the formulation, amendment, and improvement of laws on the protection of consumers' personal information in the context of the development of the digital economy and digital transformation in Vietnam.

- *For law-implementing authorities:* The dissertation contributes to providing a reference basis for the application and enforcement of legal provisions relating to the protection of consumers' personal information in the digital environment, particularly in e-commerce activities and the provision of digital services.

- *For businesses:* The dissertation helps raise awareness of legal responsibilities in the collection, use, and processing of consumers' personal information, thereby contributing to improved legal compliance and the prevention of infringements upon personal information in business activities.

- *For consumers and social organizations:* The dissertation contributes to enhancing legal awareness and supporting the protection of consumers' lawful rights and interests in the digital environment.

- *For legal education institutions:* The dissertation may also be used as a reference material for research, teaching, and learning activities at legal education institutions and in disciplines related to law, e-commerce, and personal data protection.

6. New Contributions of the Dissertation

- The dissertation contributes to supplementing and developing the theoretical foundations of the protection of consumers' personal information from the perspective of economic law.

- The dissertation identifies shortcomings in the interrelationship between consumer rights, the obligations of business organizations and individuals, and mechanisms for protecting personal information. It also distinguishes deficiencies in legal provisions from shortcomings in their practical implementation, thereby clarifying the underlying causes affecting the effectiveness of consumers' personal information protection in the digital environment.

- The dissertation adopts a comparative legal research approach that focuses on mechanisms for protecting consumers' personal information in digital commerce rather than a general approach to personal data protection. Through an examination of the experiences of the European Union (EU), Japan, and South Korea, the dissertation draws relevant lessons of reference value for the improvement of Vietnamese law.

- The dissertation proposes orientations and solutions for improving the legal framework on the protection of consumers' personal information in Vietnam in a manner consistent with the requirements of the digital economy and the process of digital transformation.

7. Structure of the Dissertation

Apart from the preliminary sections and appendices, including the Acknowledgements, Declaration, List of Abbreviations, Table of Contents, Introduction, and List of References, the main body of the dissertation is structured into the following chapters:

Chapter 1: Overview of Research Status and Theoretical Foundations

Chapter 2: Theoretical Issues and Legal Theory on the Protection of Consumers' Personal Information

Chapter 3: Current Legal Framework and Practical Implementation of the Law on the Protection of Consumers' Personal Information

Chapter 4: Orientations and Solutions for Improving the Law and Enhancing the Effectiveness of Legal Implementation in Protecting Consumers' Personal Information

CHAPTER 1
OVERVIEW OF RESEARCH STATUS AND THEORETICAL FOUNDATIONS

1.1. Research Status Related to the Dissertation Topic

1.1.1. Research on Theoretical and Legal-Theoretical Issues Concerning the Protection of Consumers' Personal Information

1.1.1.1. Studies on Theoretical Issues Relating to Consumers' Personal Information

A representative study is that of Marc Pelteret and Jacques Ophoff (2016), entitled *"A Review of Information Privacy and Its Importance to Consumers and Organizations"*, published in *Informing Science: The International Journal of an Emerging Transdiscipline*. Similarly, Shulman, Ngo, and Meyer (2020), in their study *"Order of Control and Perceived Control over Personal Information"*, published in the conference proceedings *Privacy and Identity Management. Data for Better Living: AI and Privacy* within the *IFIP Advances in Information and Communication Technology* series, argue that privacy is fundamentally grounded in an individual's ability to control the disclosure, use, and processing of information relating to oneself. Another notable contribution is the work of William Jones and Jaime Teevan (2017), *Personal Information Management*, published in Seattle by the University of Washington Press. Developed from a workshop funded by the National Science Foundation and held in Seattle, Washington, this book provides important insights into the management and control of personal information in the digital age.

1.1.1.2. Studies on the Theoretical Foundations of the Protection of Consumers' Personal Information

From the perspective of legal policy, Mary J. Culman and Robert J. Bies (2003), in *"Consumer Privacy: Balancing Economic and Justice Considerations"*, proposed three competing and intermediate approaches to the issue of consumer privacy. From an economic and policy perspective, the book *Privacy and the Commercial Use of Personal Information* by Rubin, Paul H., and Lenard, Thomas M. (2002), published in the United States by Kluwer Academic Publishers, examined issues relating to privacy and the commercial use of personal information. Meirong Guo (2012), in *"A Comparative Study on Consumer Right to Privacy in E-Commerce"*, published online in a SciRP scientific journal, compared legal regulations governing privacy rights in electronic commerce in the European Union, the United States, Japan, and China, among other jurisdictions.

1.1.1.3. Studies on the Legal Theories of the Protection of Consumers' Personal Information

Ngo Vinh Bach Duong (2019), in the article *"Consumer Information Protection"*, argues that this issue has been regulated by Vietnamese law through various legal normative documents. Similarly, Nguyen Thanh Tuan (2023), in

"Protection of Consumer Rights in the Current Context", affirms that personal information constitutes one of the fundamental rights and interests of consumers that should be protected by law. A notable study is that of Nguyen Thi Van Anh (2013), entitled *"Research on the Law Governing the Right to Information and the Protection of Consumer Information in Vietnam"*, which analysed and clarified the theoretical foundations as well as the current state of Vietnamese law concerning the right to be informed and the protection of consumers' personal information. In addition, Tran Thi Thu Phuong (2020), in the article *"Personal Information Protection under the Laws of Selected Countries and Implications for Vietnam"*, analysed and clarified the fundamental concepts relating to personal information and the right to the protection of personal information. In the field of electronic commerce, Nguyen Van Hung (2023), in *"Protection of Consumers' Personal Information in Electronic Commerce Transactions"*, points out that electronic commerce has developed extensively across many countries around the world and that, consequently, infringements upon consumers' personal information, whether direct or indirect, have become increasingly prevalent. The book *Problems and Materials on Consumer Law* (6th ed.) by Douglas J. Whaley (2011), published by Aspen Publishers, primarily addresses the major issues of consumer protection law. Likewise, *Consumer Protection Law* (2nd ed.) by Geraint G. Howells and Stephen Weatherill (2005), published by Ashgate Publishing Ltd., provides a comprehensive update on consumer protection law in the United Kingdom. Furthermore, Iain Ramsay's (2012) book *Consumer Law and Policy: Text and Materials on Regulating Consumer Markets* represents a significant scholarly contribution to the study of the legal regulation of consumer markets.

1.1.2. Research on the Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

1.1.2.1. Studies on the Current Legal Framework Governing the Protection of Consumers' Personal Information

Within the group of studies examining the current legal framework, Nguyen Van Cuong (2020), in *"The Current Legal Framework on Personal Information Protection in Vietnam and Directions for Improvement"*, published in the *Legislative Studies Journal*, analysed the state of personal information protection law in Vietnam and proposed recommendations for legal reform. In addition, his article *"Responsibilities of Business Entities in Consumer Information Protection under Vietnam's Current Legislation"* (2022), published in the *Vietnam Law Forum* of the Vietnam News Agency, as well as the article *"Responsibilities of Business Organisations and Individuals in Protecting Consumer Information under Current Vietnamese Law"* (2022), published in the *People's Court Journal*, examined the legal responsibilities of business entities in protecting consumer information under Vietnamese law. Nguyen Thi Ngoc Tu (2023), in *"The Current Legal Framework and Recommendations for Enhancing the Protection of Customer Information in Electronic Commerce Transactions"*, published in the

Industry and Trade Magazine, analysed legal issues relating to the protection of customer information in electronic commerce transactions. In addition, Le Minh Hong and Do Tien Dung, in the article *"International Law on Personal Information Protection"*, published in the *Information Security Journal*, classified three major models of personal information protection law, namely the European model, the United States model, and the hybrid model adopted by several Asian jurisdictions. With respect to Chinese law, Shujie Cui and Peng Qi (2021), in *"The Legal Construction of Personal Information Protection and Privacy under the Chinese Civil Code"*, published in *Computer Law & Security Review* (Vol. 41), examined the development and improvement of Chinese laws relating to personal information protection and privacy rights.

1.1.2.2. Studies on the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

Tran Van Bien (2009), in the article *"Law on the Protection of Personal Information on the Internet"*, analysed the risks of personal information infringements in the online environment through various common forms of violations. Duong Thi Cam Hang (2021), in the article *"The Current State of the Enforcement of Laws on the Right to the Confidentiality of Consumers' Personal Information in Vietnam"*, focused on analysing the practical application of legal regulations in this field. In addition, Le Tran Quoc Cong and Nguyen Dao Phuong Thuy (2022), in the article *"Privacy Rights and the Protection of Personal Information in the Sharing Economy under European Union Law: Lessons for Vietnam"*, approached the issue from the perspective of the practical implementation of laws relating to the protection of personal information.

1.1.3. Research on the Improvement of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

From an international perspective, Zhenxing Zhang and Yunfei Zha (2023), in *"Systematic Construction of the Lawfulness of Processing Employees' Personal Information under China's Personal Information Protection Law"*, examined the development of a legal framework aimed at ensuring the lawfulness of processing employees' personal information under China's Personal Information Protection Law. Tran Thi Hong Hanh (2018), in *"Improving the Law on Personal Information Protection in Vietnam"*, comprehensively analysed the factors influencing the improvement of legal regulations on personal information protection. In addition, Phan Thi Lan Phuong (2022), in *"Improving Consumer Protection Law to Better Guarantee E-Consumer Rights"*, published in the *Vietnam Law Forum* of the Vietnam News Agency, discussed measures for strengthening consumer protection law in the digital environment. Furthermore, the article *"Improving the Law on the Protection of Personal Information of Consumers Purchasing Goods through Websites and Mobile Applications"* analysed shortcomings in the implementation of legal provisions concerning consumer protection and proposed recommendations for improving the legal framework in this area.

1.2. Assessment of the Research Results of Scientific Works Related to the Dissertation Topic and Issues for Further Research

1.2.1. Assessment of the Research Results of Scientific Works Related to the Dissertation Topic and Matters Inherited by the Dissertation

First, regarding the theoretical and legal-theoretical aspects of the protection of consumers' personal information, existing studies have contributed to clarifying the nature, role, and value of personal information in social life and business activities.

Second, regarding studies on the current state of the law and its practical implementation concerning the protection of consumers' personal information, existing research has provided a relatively clear account of the formation, development, and limitations of Vietnam's legal framework on personal information protection.

Third, regarding orientations and solutions for improving the law on the protection of consumers' personal information, existing studies have proposed various solutions relating to the improvement of legal provisions, the strengthening of the responsibilities of business organizations and individuals, ensuring transparency in information processing activities, and enhancing the effectiveness of supervision and the handling of violations.

1.2.2. Research Gaps and Issues for Further Investigation by the Dissertation

First, regarding theoretical and legal-theoretical issues, previous studies have not fully clarified the specific legal characteristics of personal information in consumer relations or the relationship between consumers' rights to control their personal information and the data exploitation activities of business entities. Therefore, the dissertation further examines the concepts, characteristics, roles, and legal-theoretical issues concerning the subjects, substantive aspects, and measures of protecting consumers' personal information.

Second, regarding the current state of the law and its practical implementation, previous studies have not comprehensively assessed the consistency and coherence between personal data protection law and consumer protection law, or the effectiveness of their enforcement in practice. Accordingly, the dissertation further evaluates the current legal framework and its practical implementation, identifying existing shortcomings, limitations, and their underlying causes.

Third, regarding orientations and solutions for legal reform, previous studies have not adequately established the interrelationship between consumer rights, the responsibilities of business entities, and protective measures. On this basis, the dissertation proposes solutions for improving the legal framework and enhancing the effectiveness of its implementation, with selective reference to international experiences appropriate to Vietnam's conditions.

1.3. Theoretical Foundations of the Research

1.3.1. Research Theories

Theory of Consumer Exploitation and Autonomy in the Digital Environment; Information Asymmetry Theory; Communication Privacy Management Theory; *Consumer Behaviour Theory*.

1.3.2. Research Questions and Research Hypotheses

1.3.2.1. Research Question and Hypothesis 1

1.3.2.2. Research Question and Hypothesis 2

1.3.2.3. Research Question and Hypothesis 3

1.3.2.4. Research Question and Hypothesis 4

1.3.3. Research Approaches

- *Economic, Legal, and Technological Approach.*
- *Rights-Based Approach*.
- *Systems Approach*.

Conclusion of Chapter 1

Chapter 1 of the dissertation provides a comprehensive review, systematization, and evaluation of domestic and international studies related to the protection of consumers' personal information, organized into three main groups: (i) theoretical and legal-theoretical issues; (ii) the current state of the law and its practical implementation; and (iii) orientations and solutions for legal reform. Through the analysis, comparison, and evaluation of previous studies, Chapter 1 identifies valuable research findings that can be inherited and further developed, while also highlighting existing research gaps that require further investigation and resolution. The literature review reveals that previous studies have established preliminary theoretical foundations concerning the right to privacy, personal data protection, and consumer protection in the digital environment, while also identifying various shortcomings in legal provisions and their practical implementation regarding personal information protection. However, existing research has primarily approached personal information from the perspective of privacy rights or personal data protection in general, without sufficiently examining the specific legal characteristics of consumers' personal information within consumer–commercial relationships in the digital economy. Furthermore, previous studies have not adequately clarified the relationship between data exploitation for commercial purposes and the need to protect consumers' lawful rights and interests; have not comprehensively assessed the effectiveness of legal implementation in the digital environment; and have paid insufficient attention to mechanisms for controlling data processing activities on digital platforms and in e-commerce. On this basis, Chapter 1 identifies the key issues for further investigation in the dissertation, including developing the theoretical and legal-theoretical foundations for the protection of consumers' personal information in the digital economy; analyzing the current state of the law and its practical implementation in Vietnam; and proposing orientations and solutions for legal reform consistent with the requirements of consumer protection in the context of contemporary digital transformation. To address these research issues, Chapter 1 establishes the dissertation's theoretical framework based on the following theories: (i) behavioral exploitation and consumer autonomy in the digital environment; (ii) information asymmetry; (iii) information boundaries; (iv) consumer behavior; and (v) protection motivation. In addition, the dissertation adopts the following research approaches: the economic–legal and technological approach, the theoretical approach, and the systems approach. Thus, Chapter 1 not only clarifies the research context and scientific research gaps but also establishes the theoretical foundations, methodological approaches, and overall research orientations for the entire dissertation, providing the basis for the subsequent analyses presented in Chapters 2, 3, and 4.

CHAPTER 2
THEORETICAL AND LEGAL-THEORETICAL ISSUES ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION

2.1. Theoretical Foundations of the Protection of Consumers' Personal Information

2.1.1. Concept of the Protection of Consumers' Personal Information

2.1.1.1. Concept of Consumer

A consumer is an individual, agency, or organization that purchases or uses goods or services to satisfy final consumption or daily living needs, without commercial or profit-making purposes.

2.1.1.2. Concept of Consumers' Personal Information

Consumers' personal information refers to information that individuals provide or use in the course of participating in consumer relations with organizations or individuals engaged in the business of providing goods or services.

2.1.1.3. Legal Nature of Consumers' Personal Information

The legal nature of consumers' personal information should be approached from two perspectives: as an object of individuals' rights to privacy, personality rights, and data autonomy, and as a data asset possessing economic value in the digital economy.

2.1.2. Concept and Characteristics of the Protection of Consumers' Personal Information

2.1.2.1. Concept of the Protection of Consumers' Personal Information

The protection of consumers' personal information refers to the application of legal measures to ensure the security and confidentiality of personal information and to protect consumers' lawful rights and interests against unlawful collection, use, processing, or exploitation of personal information in consumer relations.

2.1.2.2. Characteristics of the Protection of Consumers' Personal Information

First, the protection of consumers' personal information is closely associated with consumer relations and transactions involving goods and services.

Second, the protection of consumers' personal information is characterized by the protection of the weaker party in consumer relations.

Third, the protection of consumers' personal information is associated with the economic value and commercial exploitation potential of personal data.

Fourth, the protection of consumers' personal information has a broad scope and encompasses the entire data processing lifecycle.

Fifth, the protection of consumers' personal information is closely linked to the digital technological environment and cyberspace.

Sixth, the protection of consumers' personal information has a cross-border dimension and requires multi-stakeholder regulatory coordination.

2.1.3. Significance of the Protection of Consumers' Personal Information

First, for consumers, the protection of personal information serves as a foundation for ensuring privacy rights, security, and autonomy in the digital consumer environment.

Second, for businesses, the protection of personal information provides a basis for building reputation, corporate social responsibility, and customer trust in digital business activities.

Third, for state regulatory authorities, the protection of consumers' personal information constitutes an important tool for maintaining regulatory order and controlling data-processing activities within the digital economy.

Fourth, for the market, the protection of consumers' personal information contributes to maintaining the fairness, transparency, and stability of consumer relationships.

Fifth, the protection of personal information serves as a foundation for international integration and the sustainable development of consumer markets.

2.2. Legal Theory of the Protection of Consumers' Personal Information

2.2.1. Concept of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

Laws on the protection of consumers' personal information may be understood as a system of legal principles and rules enacted or recognised by the State to regulate social relations arising from the collection, processing, storage, sharing, and use of consumers' personal information, with the aim of ensuring confidentiality, preventing abuse, unauthorised use, or the anonymisation of data in commercial activities and digital transactions.

2.2.2. Characteristics of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

First, such laws are developed on the basis of regulating asymmetric information relationships between consumers and business organisations or individuals.

Second, they are characterised by the involvement of multiple stakeholders and a layered allocation of legal responsibilities in data-processing activities.

Third, they possess a cross-border dimension and are significantly influenced by the digital environment.

Fourth, they regulate the entire data lifecycle through multi-layered protection mechanisms and a risk-based approach.

2.2.3. Principles Governing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

First, the principle of lawfulness, transparency, and fairness.

Second, the principle of purpose limitation and collection limitation.

Third, the principle of data confidentiality and security.

Fourth, the principle of consumer consent.

Fifth, the principle of the right to access, rectify, and erase data.

2.2.4. Roles of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

Laws on the protection of consumers' personal information serve to ensure individuals' privacy rights, personality rights, and data autonomy; address information

asymmetry in consumer relationships; regulate data-exploitation activities in the digital economy; foster consumer trust; and promote a balance between the development of the digital economy and the protection of human rights.

2.3. Contents of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

2.3.1. Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information

2.3.1.1. Entities Responsible for the Collection, Storage, and Use of Consumers' Personal Information

2.3.1.2. Entities Responsible for Supervising and Protecting Consumers' Personal Information

2.3.2. Contents of the Protection of Consumers' Personal Information

2.3.2.1. Responsibility for Ensuring the Safety and Security of Consumers' Personal Information

2.3.2.2. Responsibility for Compliance with Procedures for Processing Consumers' Personal Information

2.3.3. Measures for the Protection of Consumers' Personal Information

2.3.3.1. Self-Protection

2.3.3.2. Protection by State Authorities

2.3.3.3. Measures for Addressing Infringements of Consumers' Personal Information

2.4. Factors Affecting Laws and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

2.4.1. The Development of the Digital Economy and Electronic Commerce

2.4.2. Enforcement Capacity of Relevant Actors

2.4.3. Business Activities and Services within Value Chains

2.4.4. The Consistency of Legal Regulations on the Protection of Consumers' Personal Information

2.5. Criteria for Evaluating the Law on the Protection of Consumers' Personal Information in Vietnam

Conclusion of Chapter 2

Chapter 2 has systematized and clarified the fundamental theoretical issues concerning the law on the protection of consumers' personal information, thereby establishing a scientific and legal foundation for examining the current state of the law and its improvement in subsequent chapters. Specifically, the chapter has: (i) analyzed and identified the nature of the protection of consumers' personal information as an essential requirement in a data-driven society, where personal information possesses both personal and economic value. Clarifying the concepts of "consumer," "personal information," and "protection of consumers' personal information" demonstrates that this constitutes a complex social relationship involving both individual interests and the commercial order and functioning of the digital market; (ii) clarified the theoretical foundations of the law on the protection of consumers' personal information, identifying it as a specialized field of law emerging from the intersection of human rights law and commercial and consumer law. The regulatory principles identified by the dissertation serve as the theoretical basis for establishing and operating legal mechanisms in this field; (iii) analyzed the fundamental substantive provisions of the law on the protection of consumers' personal information throughout the data lifecycle, from collection, processing, storage, and sharing to deletion or termination of data processing; and (iv) examined the criteria for evaluating the law on the protection of consumers' personal information in Vietnam. Accordingly, the dissertation has identified the relationship between consumer rights, business obligations, and the State's supervisory responsibilities within the mechanism for protecting personal information. Chapter 2 has also clarified the subjects involved in the mechanism for protecting consumers' personal information and the methods of exercising the right to personal information protection in the digital environment. Furthermore, the dissertation has analyzed the factors influencing the formation and operation of the law on the protection of consumers' personal information, including the development of the digital economy, e-commerce, business activities along value chains, the enforcement capacity of relevant entities, and the coherence of the legal system.

Thus, Chapter 2 has established a relatively comprehensive theoretical and legal-theoretical framework for the protection of consumers' personal information in the digital economy. This provides an important scientific foundation for the dissertation to further analyze the current state of the law and its practical implementation in Chapter 3, while proposing orientations and solutions for legal reform in Chapter 4.

CHAPTER 3
THE CURRENT LEGAL FRAMEWORK AND THE PRACTICAL IMPLEMENTATION OF THE LAW ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION

3.1. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information

3.1.1. Current Legal Framework Governing the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information

3.1.1.1. Entities Collecting, Storing, and Using Consumers' Personal Information

Organizations and individuals directly selling goods or providing services to consumers; accountability throughout the entire information processing process; third parties involved in the processing of consumers' personal information.

3.1.1.2. Entities Supervising and Protecting Consumers' Personal Information

State regulatory authorities; social organizations participating in consumer protection; consumers.

3.1.2. Practice of Implementing Laws on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information

3.1.2.1. Practice of Implementing Laws Relating to Entities Responsible for the Collection, Storage, and Use of Consumers' Personal Information

3.1.2.2. Practice of Implementing Laws Relating to the Supervision and Protection of Consumers' Personal Information

3.2. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information

3.2.1. Current Legal Framework Governing the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information

3.2.1.1. Legal Provisions on the Responsibility for Ensuring the Safety and Security of Consumers' Personal Information

3.2.1.2. Legal Provisions on the Responsibility for Compliance with Procedures for Processing Consumers' Personal Information

3.2.2. Practice of Implementing Laws on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information

3.2.2.1. Responsibility for Ensuring the Safety and Security of Consumers' Personal Information

3.2.2.2. Responsibility for Compliance with Procedures for Processing Consumers' Personal Information

3.3. Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information

3.3.1. Current Legal Framework Governing Measures for the Protection of Consumers' Personal Information

3.3.1.1. Legal Provisions on Self-Protection Measures

3.3.1.2. Legal Provisions on Protection Measures by State Authorities

3.3.1.3. Legal Provisions on Measures for Addressing Infringements of Consumers' Personal Information

3.3.2. Practice of Implementing Laws on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information

3.3.2.1. Self-Protection Measures for Consumers' Personal Information

3.3.2.2. Protection Measures by State Authorities

3.3.2.3. Measures for Addressing Infringements of Consumers' Personal Information

3.4. Assessment of the Current Legal Framework and the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information, and the Causes of Existing Limitations and Challenges

3.4.1. Shortcomings and Legal Gaps in Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

3.4.2. Challenges in the Practice of Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

3.4.3. Causes of Existing Limitations and Challenges

Conclusion of Chapter 3

Chapter 3 analysed the current legal framework and the practice of implementing laws on the protection of consumers' personal information in Vietnam through three dimensions: the actors involved in protection, the contents of protection, and the measures for protection. With regard to the actors involved in the protection of consumers' personal information, the chapter identified the categories of actors recognised under the current legal framework. Existing legal provisions have, to a certain extent, clarified the legal status of each actor, reflecting an increasingly evident adoption of the multi-stakeholder protection model recognised internationally. However, practical implementation reveals that the legal status and effectiveness of these actors remain subject to significant limitations. With regard to the contents of the protection of consumers' personal information, the chapter examined and evaluated two core areas: the responsibility for ensuring the safety and security of consumers' personal information and the responsibility for compliance with procedures governing the processing of consumers' personal information. Vietnamese law has made important progress by recognising personal data rights as an independent category of rights with specific legal content and by requiring businesses to comply with the principles of purpose limitation, data minimisation, and data security. Nevertheless, the existing legal framework continues to exhibit shortcomings and has not fully kept pace with the realities of processing consumers' personal information in the digital environment. In practice, many businesses collect excessive amounts of consumers' personal information, use such information for secondary purposes without adequate notification, adopt merely formalistic security measures, share consumers' personal information across platforms without sufficient transparency, and fail to effectively guarantee consumers' rights to request the deletion of data or the restriction of data processing. With regard to measures for the protection of consumers' personal information, the chapter analysed and evaluated three categories of measures: (i) self-protection; (ii) protection by state authorities; and (iii) measures for addressing infringements of consumers' personal information. Although these measures are relatively comprehensively regulated under the law, their practical effectiveness remains limited.

Overall, Chapter 3 demonstrates that Vietnam's legal framework on the protection of consumers' personal information has achieved notable progress and has gradually moved towards alignment with international standards. Nevertheless, a considerable gap remains between legal provisions and practical implementation. This gap is reflected in the lack of conceptual clarity, inconsistencies among legal instruments, limitations in the enforcement capacity of regulatory authorities, insufficient compliance by businesses, and limited awareness among consumers. These findings provide an important foundation for the doctoral candidate's subsequent analysis and recommendations in the following chapter.

CHAPTER 4
ORIENTATIONS AND SOLUTIONS FOR IMPROVING THE LEGAL FRAMEWORK AND ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF LAWS ON THE PROTECTION OF CONSUMERS' PERSONAL INFORMATION

4.1. Orientations for Improving Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

4.1.1. Ensuring Consistency with the Institutional Framework and the Policies of the Party and the State

Improving the law on the protection of consumers' personal information must be situated within the broader strategies for developing the digital economy, digital society, and digital citizenship currently being promoted by the Party and the State.

4.1.2. Ensuring the Consistency and Coherence of the Legal System on the Protection of Consumers' Personal Information

One of the key orientations for improving the law on the protection of consumers' personal information is to ensure consistency and coherence between consumer protection law and personal data protection law, particularly in defining consumer rights and the responsibilities of business organizations and individuals.

4.1.3. Legalisation and Regulation of Emerging Technologies in the Protection of Consumers' Personal Information

The focus of this orientation is to improve mechanisms for information transparency, control over the purposes of data processing, protection of data generated through behavioral analysis, and ensuring consumers' ability to exercise their rights.

4.2. Solutions for Improving Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

4.2.1. Improving Legal Provisions on the Actors Involved in the Protection of Consumers' Personal Information

4.2.1.1. Improving Legal Provisions on Entities Collecting, Storing, and Using Consumers' Personal Information

This is an important solution aimed at addressing the fragmentation and lack of consistency in the current legal framework governing entities responsible for protecting consumers' personal information.

4.2.1.2. Improving Legal Provisions on Entities Supervising and Protecting Consumers' Personal Information

Improving legal provisions governing entities responsible for supervising and protecting consumers' personal information is an urgent requirement at present.

4.2.2. Improving Legal Provisions on the Contents of the Protection of Consumers' Personal Information

4.2.2.1. Improving Legal Provisions on the Responsibility to Ensure the Safety and Security of Consumers' Personal Information

First, it is necessary to improve the mechanisms for data classification and data risk assessment as a basis for implementing appropriate protective measures.

Second, regarding the obligations of business organizations and individuals, it is necessary to further specify technical responsibilities and data governance responsibilities *throughout the entire process of handling consumers' personal information.*

4.2.2.2. Improving Legal Provisions on the Responsibility to Comply with Procedures for Processing Consumers' Personal Information

First, improving legal provisions on consumer consent in the processing of personal information.

Second, improving legal provisions on the principle of processing personal information for specified purposes.

Third, improving legal provisions on the processing of personal information through third parties and secondary data processing activities.

Fourth, improving accountability mechanisms throughout the processing of consumers' personal information.

4.2.3. Improving Legal Provisions on Measures for the Protection of Consumers' Personal Information

4.2.3.1. Improving Legal Provisions on Self-Protection Measures

Clarifying the responsibilities of relevant parties where data is shared among multiple entities and assisting consumers in exercising their rights to lodge complaints and initiate legal proceedings when their personal information is infringed upon.

4.2.3.2. Improving Legal Provisions on Protective Measures by State Authorities

To improve these provisions, it is necessary to amend and supplement Articles 11 and 51 of the 2023 Law on Protection of Consumer Rights to establish mandatory time limits for state authorities to receive and process consumer requests concerning violations involving personal information.

4.2.3.3. Improving Legal Provisions on Measures for Addressing Infringements of Consumers' Personal Information

First, it is necessary to further improve the mechanism for imposing administrative sanctions on infringements of consumers' personal information.

Second, it is necessary to improve criminal sanctions for infringements of consumers' personal information, with a view to strengthening the capacity to address systematic violations and the commercialization of personal data.

Third, it is necessary to improve civil remedies and compensation mechanisms for damage arising from infringements of consumers' personal information.

4.3. Solutions for Enhancing the Effectiveness of the Implementation of Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

4.3.1. Ensuring the Effectiveness of Authorities Responsible for Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

Ensuring the effectiveness of law enforcement authorities responsible for protecting consumers' personal information should focus on three key areas: (i)

strengthening organizational structures and independent authority; (ii) establishing a national database of data breaches with cross-sectoral interoperability; and (iii) standardizing mandatory technical standards in accordance with international practices.

4.3.2. Ensuring the Effectiveness of Authorities Responsible for Implementing Laws on the Protection of Consumers' Personal Information

Developing consumers' capacity to protect their personal information should be pursued through nationwide public awareness campaigns, the integration of personal information protection into the education system, and support through online technical tools.

4.3.3. Inter-Agency Coordination and International Cooperation in the Protection of Consumers' Personal Information

The protection of consumers' personal information in the digital environment is an interdisciplinary task that requires close coordination among state authorities, social organizations, businesses, and international partners.

4.3.4. Application of Technology in the Protection of Consumers' Personal Information

The application of advanced technologies plays a crucial role in monitoring and enforcing laws on the protection of consumers' personal information in cyberspace.

4.3.5. Social Oversight and Compliance Mechanisms for the Protection of Consumers' Personal Information

The responsibility for protecting consumers' personal information rests not only with the State but also requires the collective efforts of social organizations and the voluntary commitment of the business community.

Conclusion of Chapter 4

On the basis of the theoretical issues clarified in Chapter 2 and the analysis and assessment of the current state of the law and its practical implementation in Chapter 3, Chapter 4 has proposed orientations and solutions for improving the legal framework and enhancing the effectiveness of the implementation of the law on the protection of consumers' personal information in the context of digital transformation and the development of the digital economy in Vietnam. The chapter has identified three fundamental orientations for legal reform, including: ensuring consistency with the policies and guidelines of the Party and the State; ensuring the consistency and coherence of the legal system; and establishing legal regulations for and controlling emerging technologies in the collection, processing, and exploitation of consumers' personal information. Based on these orientations, the chapter has proposed a set of solutions for improving the law, focusing on three main areas: (i) improving legal provisions governing entities responsible for protecting consumers' personal information, with particular emphasis on clarifying the legal status, rights, obligations, and responsibilities of entities involved in the collection, storage, and use of personal information, as well as those responsible for supervising and protecting consumer rights; (ii) improving legal provisions concerning the substantive aspects of personal information protection, including responsibilities for ensuring data safety and security and compliance with personal information processing procedures throughout the entire data lifecycle; and (iii) improving legal provisions on measures for protecting personal information by combining consumers' self-protection mechanisms, protection mechanisms implemented by competent state authorities, and mechanisms for addressing infringements of personal information.

In addition to solutions for legal reform, the chapter has also proposed measures to enhance the effectiveness of law implementation, including ensuring the effective operation of law enforcement authorities; developing consumers' capacity to protect their personal information; strengthening interagency coordination and international cooperation; promoting the application of technology in the management, supervision, and protection of consumers' personal information; and enhancing the role of social oversight mechanisms in ensuring compliance with laws on the protection of consumers' personal information. Overall, the solutions proposed in Chapter 4 are developed by integrating the requirements of legal reform with those of improving the effectiveness of law implementation, with the aim of establishing a coherent, feasible, and appropriate mechanism for protecting consumers' personal information in accordance with Vietnam's development conditions. These solutions thereby contribute to better safeguarding consumers' lawful rights and interests, strengthening trust in digital transactions, and meeting the requirements for the sustainable development of the digital economy in the context of international integration.

CONCLUSION

In the context of the rapid development of digital transformation, the digital economy, and data-driven business models, consumers' personal information has acquired increasing economic value while simultaneously facing numerous risks of unlawful collection, exploitation, and use. This situation necessitates the improvement of legal mechanisms to safeguard consumers' lawful rights and interests in the digital environment. Based on the established research objectives and tasks, the dissertation has clarified theoretical issues, assessed the current state of the law and its practical implementation, and examined foreign legal experiences to propose solutions for improving the law on the protection of consumers' personal information in Vietnam. The main research findings of the dissertation are summarized as follows:

First, from a theoretical perspective, the dissertation has systematized and clarified theoretical issues concerning consumers' personal information, the protection of consumers' personal information, and the law governing such protection. Accordingly, the dissertation establishes that personal information protection is not only associated with the right to privacy but also constitutes an important component of consumer protection mechanisms, particularly in the context of information asymmetry between consumers and business organizations and individuals. Furthermore, the dissertation identifies three fundamental groups of legal issues, namely entities responsible for protection, substantive aspects of protection, and measures for protecting consumers' personal information, which serve as the basis for assessing the current state of the law and proposing solutions for legal reform.

Second, regarding the current state of the law and its practical implementation, the dissertation demonstrates that Vietnamese law has gradually established mechanisms for protecting consumers' personal information, although limitations remain in terms of consistency, coherence, and enforcement effectiveness. Relevant provisions remain dispersed across various legal instruments, while certain provisions lack consistency in regulating consumer relations in the digital environment. In addition, shortcomings persist in the implementation of provisions governing the collection, use, processing, storage, and sharing of consumers' personal information. Consumers' capacity for self-protection and the effectiveness of supervisory mechanisms and measures for addressing violations have not fully met practical requirements. These findings demonstrate the necessity of improving the legal framework while simultaneously enhancing the effectiveness of its practical implementation.

Third, regarding legal reform, based on the identified shortcomings, the dissertation proposes solutions focusing on three key areas: (i) improving legal provisions governing entities involved in protecting consumers' personal information, with a view to clarifying the rights, obligations, and responsibilities of relevant parties; (ii) improving legal provisions concerning the substantive

aspects of protecting consumers' personal information throughout the processes of collection, use, processing, storage, and sharing; and (iii) improving legal provisions on measures for protecting consumers' personal information, including self-protection mechanisms, protection mechanisms implemented by competent state authorities, and mechanisms for addressing violations. These solutions aim to ensure the consistency, coherence, and feasibility of the legal system in the context of digital economic development.

Fourth, regarding the enhancement of the effectiveness of law implementation, the dissertation proposes key solutions, including strengthening the capacity of regulatory and law enforcement authorities; improving consumers' awareness, legal knowledge, and ability to protect their personal information; strengthening legal compliance responsibilities among business organizations and individuals; promoting interagency coordination, international cooperation, and the application of technology in the management, supervision, detection, and handling of violations; and enhancing the role of social organizations in protecting consumer rights and interests.

Based on these research findings, the dissertation contributes to enriching the theoretical foundations of the law on the protection of consumers' personal information in the digital environment, while providing scientific and practical grounds for improving the legal framework and enhancing the effectiveness of law enforcement in Vietnam. The research findings may serve as reference materials for legislative activities, policymaking, legal research, and legal education, thereby contributing to better safeguarding consumers' lawful rights and interests in the context of digital transformation and international integration.

LIST OF PUBLISHED RESEARCH WORKS RELATED TO THE DISSERTATION TOPIC

1. Trinh Hoang Minh (2025)**, *Personal information of consumers under the laws of several countries and implications for Vietnam*,** State Management Review, No. 351 (4/2025).

2. Trinh Hoang Minh (2025)**, *Protection of consumers' personal information in cyberspace*, Hue University Journal of Science: Social Sciences and Humanities,** Vol. 6S-2 (7/2025), DOI: 10.26459/hueunijssh.v134i6S-2.7512.

3. Trinh Hoang Minh (2025)**, *Responsibilities of organizations and individuals for protecting consumers' personal information in e-commerce*,** Journal of Social Science Human Resources, No. 01(140)/2025.

4. Trinh Hoang Minh (2026)**, *Responsibilities of business organizations and individuals in protecting consumers,*** *personal information in e-commerce activities*, State Management Review, No. 361 (02/2026).